

BELEVINGSONDERZOEK

**HOE BELEVEN JONGEREN
HUN VRIJETIJD SBESTEDING
IN DE PUBLIEKE RUIMTE?**

COLOFON

Het belevingsonderzoek gebeurde in opdracht van Provincie Limburg in samenwerking met LiSS vzw en werd uitgevoerd door Hogeschool PXL expertisecel Social Work Research.

Dit onderzoeksrapport is een uitgave in opdracht van de deputatie van de provincie Limburg.
De deputatie: Herman Reynders (gouverneur-voorzitter); Marc Vandeput, Ludwig Vandenhove, Igor Philtjens, Frank Smeets, Jean-Paul Peuskens, Inge Moors; Renata Camps (provinciegriffier).

D/2014/5857/068

Dataverwerking en analyse
Hilde De Wit (PXL social work)

Redactie
Hilde De Wit (PXL)
Carmen Kessen en Theo Christoffels (LISS vzw)
Femke Hendriks, Ruben Vandael, Koen Snyers
en Bert Boelen (Provincie Limburg)

Grafische vormgeving
Bo Damas (magix.be)

Verantwoordelijke uitgever
Bert Boelen, waarnemend diensthoofd,
Provinciale Jeugddienst
Universiteitslaan 1 - 3500 Hasselt

e-mail: jeugd@limburg.be
website: www.limburg.be/jeugd

INHOUDSOPGAVE

Colofon	2
Inleiding	4
1. Onderzoeksvragen	4
2. Methodologie	5
2.1. Kwantitatief onderzoek: gestructureerde bevraging	5
2.2. Kwalitatief onderzoek: diepte-interviews	6
3. Resultaten Kwantitatief onderzoek	6
3.1. Grootte en representativiteit van de steekproef	6
3.2. Profiel van de Bevraagde jongeren	7
3.2.1. Geslacht	7
3.2.2. Leeftijd	7
3.2.3. Afkomst	8
3.2.4. Studieachtergrond	8
3.2.5. Werksituatie	8
3.3. Profiel van het rondhangen	9
3.3.1. Meest gefrequenteerde rondhangplek	9
3.3.2. Sinds wanneer hangen jongeren rond?	9
3.3.3. Frequentie van rondhangen	9
3.3.4. Dagen, jaarperiode en moment van de dag waarop het meest wordt rondgehangen	10
3.3.5. Hoe komen jongeren op de hangplek terecht en blijven ze ter plaatse?	10
3.3.6. Vrije tijdsbesteding van jongeren wanneer ze niet rondhangen	10
3.3.7. Grootte en samenstelling van de groep waarmee jongeren rondhangen en de wijze waarop ze met deze groep in contact kwamen	11
3.3.8. Beleving van het rondhangen en feitelijke activiteiten	11
3.3.9. Mate van openheid/geslotenheid van de groep	12
3.3.10. Reactie van de ouders op het rondhangen	13
3.3.11. Reactie van de buurt op het rondhangen	13
3.3.12. Agressie en pestgedrag, tussenkomsten van politie bij het rondhangen, GAS-boetes	14
3.4. Profiel van de rondhangplek	15
3.5. Vaststellingen en indrukken van de enquêteurs	16
4. Samenvatting kwantitatief onderzoek	17
5. Resultaten Kwalitatief onderzoek	18
5.1. Profiel van de geïnterviewde jongeren	18
5.2. Profiel van de hangplek	18
5.3. Redenen van het rondhangen	18
5.4. Activiteiten tijdens het rondhangen	19
5.5. Reacties van ouders, buurtbewoners en politie op het rondhangen; GAS-boetes; Contacten met mensen van de jeugddienst en straathoekwerkers.	19
Besluit	20
Beleidsaanbevelingen	21
Bijlagen	22
Bijlage 1: Het afnemen van de vragenlijst: een checklist voor de studenten	22
Bijlage 2: Gestructureerde vragenlijst belevingsonderzoek	22
Bijlage 3: Topiclijst belevingsonderzoek	27

INLEIDING

Jongeren die elkaar ontmoeten in de publieke ruimte zijn van alle tijden. Het is een onderdeel van de normale ontwikkelingsfase van jongvolwassenen. Toch vormen jongeren in de publieke ruimte hét ingrediënt voor brandend actuele discussies tussen burens, beleidsmakers en jongeren zelf.

Volgens Van Dale woordenboek heeft 'rondhangen' de betekenis 'doelloos aanwezig zijn'. Omdat deze definitie een negatieve connotatie heeft, kozen we in dit onderzoek voor de definitie van Hazekamp (1985) :

'Rondhangende jongeren zijn alle jongeren die herhaaldelijk, doch op willekeurige tijdstippen vrije tijd doorbrengen in publieke of semipublieke ruimte, in een ongeorganiseerde context en in zelf gekozen groepen'

Met het belevingsonderzoek 'Hoe beleven jongeren hun vrijetijdsbesteding in de publieke ruimte?' wilden LiSS en de provincie Limburg het fenomeen van jongeren in de publieke ruimte, zonder vooroordelen, op een wetenschappelijke manier in kaart brengen. De Xios Hogeschool Limburg / Hogeschool PXL - de onderzoeksceel van het departement Sociaal Werk / Social Work Research - voerde het onderzoek in nauw overleg met beide partners uit. Volgende onderzoekers van de hogeschool werken hieraan mee: Sofie Moons (academiejaar 2012-2013); Hilde De Wit en Gwen Verhulst (academiejaar 2013-2014).

1. ONDERZOEKS- VRAGEN

In het belevingsonderzoek staan een drietal onderzoeksvragen centraal. De eerste onderzoeksvraag is een vraag naar het profiel van jongeren in de publieke ruimte. We willen kennis verwerven over de sociale achtergrondkenmerken zoals geslacht, leeftijd, studie en afkomst van de jongeren. Daarnaast vragen we ons af hoe vaak, wanneer en met wie de jongeren hun vrije tijd besteden in de publieke ruimte.

De eerste onderzoeksvraag luidt dus als volgt:

Onderzoeksvraag 1: Wat is het profiel van jongeren in de publieke ruimte?

In de tweede onderzoeksvraag ligt de focus op de beleving van het rondhangen. Namelijk wat leren jongeren hiervan, welke betekenis heeft het voor jongeren, hoe reageert de omgeving en wat vinden jongeren er zelf van?

Onderzoeksvraag 2: Hoe beleven jongeren het rondhangen?

De derde onderzoeksvraag tenslotte concentreert zich op de hangplek zelf en beoogt zicht te krijgen op de voorwaarden waaraan een hangplek moet voldoen volgens jongeren in de publieke ruimte. Zijn ze al dan niet tevreden over de bestaande hangplaatsen? Wat zou er beter kunnen?

Onderzoeksvraag 3: Wat is het (gewenste) profiel van de rondhangplek?

Door op een wetenschappelijk onderbouwde manier een antwoord te formuleren op deze onderzoeksvragen, trachten we de realiteit bloot te leggen. Is het frequent gebruikte negatieve beeld over jongeren in de publieke ruimte correct? Of kunnen we rondhangen beter niet zien als een zinloos tijdverdrijf, maar positief belichten als een betekenisvolle vrijetijdsbesteding voor jongeren. Anderzijds hopen we de verworven informatie over het gewenste profiel van de rondhangplek en het belang ervan voor jongeren te kunnen terugkoppelen naar stads- en gemeentebesturen wat hen toelaat een beleid op maat van jongeren in de publieke ruimte te kunnen voeren.

2. METHODOLOGIE

We wilden informatie verzamelen die zowel generaliseerbaar is, als informatie die zich verdiept in de betekenis en beleving van het rondhangen door jongeren.

Om generaliseerbare uitspraken over jongeren in de publieke ruimte te kunnen doen, kozen we voor kwantitatief onderzoek waarbij een relatief groot aantal jongeren die rondhangen in de publieke ruimte werden bevraagd aan de hand van gestructureerde enquêtes. Tweede en derde jaarsstudenten van de opleiding Sociaal Werk zijn ingezet om de enquêtes af te nemen. Deze studenten hebben in groepjes van telkens twee studenten hangplekken (geselecteerd door LISS vzw) bezocht en de daar aanwezige jongeren bevraagd.

Om meer diepgaande informatie over jongeren in de publieke ruimte te bekomen en hen echt te begrijpen vanuit de zin en betekenis die ze aan hun gedrag geven, hebben we aanvullend gekozen voor een – beperkt - kwalitatief onderzoek. Hierbij werden 12 jongeren die rondhangen via diepte-interviews bevraagd. Het waren opnieuw tweede- en derdejaarsstudenten die, onder begeleiding van de onderzoekers/medewerkers van LISS vzw, de diepte-interviews hebben afgenomen.

Hoewel we in het kwantitatieve gedeelte naar generaliseerbaarheid streven, is generaliseerbaarheid niet zo eenvoudig te realiseren. De onderzoekspopulatie, of m.a.w. alle jongeren die in Limburg rondhangen in de publieke ruimte, is immers niet gekend. Dit betekent dat hier moeilijk een representatieve steekproef uit kan worden genomen. Om deze beperking zo goed als mogelijk op te vangen, zijn jongeren benaderd op hangplekken in heel Limburg waarbij we een geografische spreiding over alle gemeenten (op basis van het aantal 12 t/m 25 jarigen) hebben nagestreefd.

2.1. KWANTITATIEF ONDERZOEK: GESTRUCTUREERDE BEVRAGING

In het kwantitatieve gedeelte van het onderzoek gebeurde de bevraging van de jongeren, zoals reeds vermeld, via een gestructureerde vragenlijst. Deze vragenlijst, die terug te vinden is als bijlage 2, is gebaseerd op het onderzoek van Kaat Sabbe (2008). Zij voerde in functie van haar scriptie een kwalitatief onderzoek naar jongeren in de publieke ruimte uit. De gestructureerde vragenlijst uit het belevingsonderzoek is m.a.w. gebaseerd op de resultaten van de diepte-interviews afgenomen in het onderzoek van Kaat Sabbe. De stuurgroep (bestaande uit de onderzoekers, medewerkers van de provincie Limburg en van LISS vzw) heeft een eerste versie van de vragenlijst opgesteld. Nadien is ze, in het kader van de lessen 'Sociaalwetenschappelijk Onderzoek', voorgelegd aan tweedejaarsstudenten Sociaal Werk. De studenten namen de vragenlijst van elkaar af en keken na of de vragen vlot leesbaar en gemakkelijk te beantwoorden waren. De bedoeling hiervan was een vragenlijst te bekomen, die op maat van jongeren geschreven is. Dit had ook het voordeel dat de studenten, die nadien de vragenlijst ook bij de jongeren moesten afnemen, reeds met deze vragenlijst vertrouwd raakten. De stuurgroep heeft tenslotte, op basis van de bemerkingen van de studenten, de eindredactie van de vragenlijst verzorgd.

De bevraging van de jongeren is in twee fases verlopen. In het academiejaar 2012-2013 trokken 140 studenten van het tweede jaar Sociaal Werk de straat op, op zoek naar jongeren in de publieke ruimte. De studenten trachtten jongeren in de publieke ruimte te vinden, te benaderen en te laten meewerken aan de bevraging door naar een op voorhand opgegeven aantal hangplekken te gaan. Dit hielp de studenten om rondhangende jongeren te ontmoeten. Als aanvulling op de inventaris moesten zij ook zelf op zoek gaan naar openbare plaatsen waar jongeren hun vrije tijd doorbrengen. De studenten werkten daarbij in groepjes van twee. Waar mogelijk kregen ze hangplekken toegewezen in de buurt van hun woonplaats. Elke student kreeg de opdracht om minimum vijf jongeren te bevragen. De jongeren waarvan de vragenlijst afgenomen werd, moesten voldoen aan een leeftijdsvereiste (jongeren tot en met 25 jaar).

Het was de bedoeling dat de tweedejaarsstudenten een 700-tal jongeren zouden bevragen. De bevraging ging door in het voorjaar van 2013. Voornamelijk door de slechte weersomstandigheden tijdens de periode van bevraging, die het aantreffen van jongeren in de publieke ruimte sterk heeft bemoeilijkt, konden er slechts een 600-tal jongeren worden bevraagd. We hebben daarom beslist een volgende bevraging te organiseren. Door omstandigheden die te maken hebben met de tijdsinplanning van het opleidingsonderdeel 'sociaal wetenschappelijk onderzoek' kon dit niet meer in hetzelfde academiejaar gebeuren. Uiteindelijk kon een aantal (26) van de eerste enquêteurs, nu derdejaarsstudenten, in het najaar van 2013 en in het kader van het opleidingsonderdeel 'Kansarmoede en Diversiteit' nog een 100-tal jongeren bijkomend bevragen (oktober 2013) zodat het beoogd aantal jongeren - een 700-tal - toch nog kon worden gerealiseerd.

Sabbe, K. (2008). Rondhangen: een betekenisvolle tijdsbesteding voor jongeren? [Scriptie]. Gent: Universiteit Gent.

2.2. KWALITATIEF ONDERZOEK: DIEPTE-INTERVIEWS

Zoals hoger reeds vermeld, was er ook een beperkt kwalitatief gedeelte aan het onderzoek. De bedoeling van kwalitatief onderzoek is om meer diepgaande informatie te bekomen. De beleveningswereld van de onderzochte personen staat centraal. Bij dit soort van onderzoek gaat het vooral om het verkrijgen van inzichten in achterliggende motieven en meningen van respondenten en minder om harde, getalsmatig onderbouwde feiten. Er wordt dan ook niet met een vaste, voor-gestructureerde vragenlijst gewerkt maar met open interviews. Daarbij maakt de onderzoeker vaak gebruik van een gesprekspunten- of topiclijst, waarbij afhankelijk van het gesprek, zaken in een wisselende volgorde aan bod kunnen komen, ofwel vraagpunten toegevoegd ofwel achterwege kunnen worden gelaten. Kwalitatief onderzoek is zeer tijdsintensief en meestal is het aantal bevroegde respondenten relatief gering. De resultaten van een kwalitatief onderzoek laten daarom geen veralgemening naar een achterliggende populatie toe. Er is immers maar een beperkte groep respondenten bevroegd en cijfermatige onderbouwing is er niet. Wel geven de resultaten veel informatie die men niet met kwantitatief onderzoek zou achterhalen; er wordt dieper ingegaan op meningen, maar ook komt er vaak extra informatie naar boven waar de onderzoeker in eerste instantie mogelijk niet aan had gedacht.

Er werden diepte-interviews afgenomen van 12 jongeren. De topiclijst die bij de diepte-interviews is gebruikt, is terug te vinden in bijlage 3. Medewerkers van het LiSS hebben, in samenwerking met straathoekwerkers, getracht een zo divers mogelijke groep van jongeren samen te stellen. In de mate dat dit gegeven het beperkte aantal diepte-interviews mogelijk was, probeerden ze variatie met betrekking tot de volgende variabelen te bekomen: regio, geslacht, in het secundair onderwijs gevolgde studierichting, etnische afkomst en leeftijd. Zoals bij de enquêtes hebben studenten de diepte-interviews afgenomen. Opnieuw verliep de dataverzameling verspreid over twee jaar (voorjaar 2012 en najaar 2013) en gebeurde respectievelijk door studenten tweede en derde jaar. Telkens nam één student het diepte-interview af begeleid door een medestudent of door een medewerker van het LiSS of van het departement Sociaal Werk / Social Work.

Na afname zijn de diepte-interviews letterlijk uitgetypt en geanalyseerd. Zoals hoger reeds gezegd resulteert kwalitatief onderzoek, door het beperkte aantal respondenten en de open wijze van bevragen, noch in cijfers die met behulp van statistische analysetechnieken kunnen worden geanalyseerd, noch in uitspraken die naar een achterliggende populatie kunnen worden gegeneraliseerd. Zoals de benaming kwalitatief onderzoek al laat vermoeden, is de analyse (voornamelijk) kwalitatief van aard. Interpretatie van tekstmateriaal staat daarbij centraal en enige subjectiviteit hierbij is nooit volledig uit te sluiten.

Een samenvatting van de uitgeschreven diepte-interviews is terug te vinden als bijlage 4. Omdat het de bedoeling is de leefwereld van de jongeren weer te geven zoals ze deze zelf ervaren, hebben we bij de samenvattingen vaak de letterlijke bewoordingen van de jongeren gebruikt. Deze passages hebben we tussen aanhalingstekens geplaatst. Het is belangrijk om bij lezing in het achterhoofd te houden, dat de verhalen van de jongeren "hun" verhalen zijn. Nogmaals, het gaat om de beleving van de jongeren, niet noodzakelijk over de "objectieve realiteit". Nagaan of de uitspraken van de jongeren ook allemaal kloppen, is niet de bedoeling van dit onderzoek en hebben we dan ook niet gedaan.

3. RESULTATEN KWANTITATIEF ONDERZOEK

3.1 GROOTTE EN REPRESENTATIVITEIT VAN DE STEEKPROEF

De tweede en derde jaarsstudenten hebben in totaal 734 jongeren om medewerking aan het onderzoek verzocht, waarvan het grootste aandeel namelijk 97%, daadwerkelijk wilde meewerken. Dit betekent dat in totaal en als resultaat van de twee dataverzamelingsperiodes samen 713 jongeren zijn bevroegd.

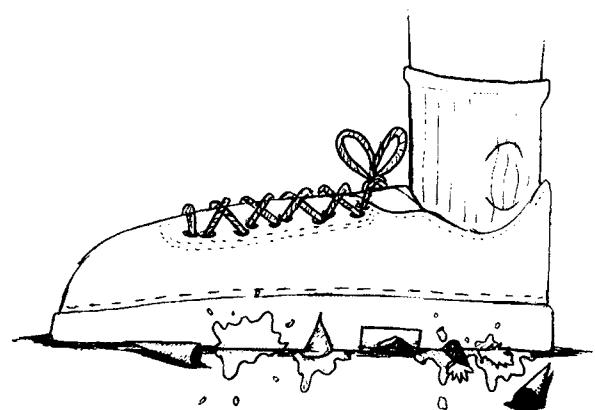
Zoals hoger vermeld, gaat het hierbij niet om een representatieve steekproef van jongeren die in Limburg rondhangen. We konden geen representatieve steekproef trekken om de eenvoudige reden dat het totaal aantal jongeren dat in Limburg rondhangt (= de populatie) niet is gekend.

Wel mogelijk was om bij de bevraging te zorgen voor een zo goed mogelijke ruimtelijke spreiding van de afgenomen enquêtes over de gemeenten in verhouding tot het aantal jongeren dat er potentieel rondhangt. Tabel 1 geeft hier een beeld van.

De eerste kolom geeft het relatieve aantal jongeren van twaalf tot en met vijftientig jaar in elke gemeente aan, dat als dusdanig een goede indicatie vormt voor het potentieel percentage jongeren in de publieke ruimte. De tweede kolom geeft het aantal enquêtes weer dat in elke gemeente effectief werd afgenomen. Als we de steekproefgrootte van 713 verdelen over de Limburgse gemeenten volgens deze percentages 12 t/m 25 jarige jongeren bekomen we het optimaal aantal te bevragen jongeren per gemeente (kolom 3). De berekening van het verschil tussen het effectief aantal en het optimaal aantal te bevragen jongeren is tenslotte weergegeven in de laatste kolom van tabel 1.

Op basis van de cijfers uit kolom 4 kunnen we de ruimtelijke spreiding van de steekproef beoordelen. We besluiten dat deze relatief goed is aangezien het aantal effectief bevroegde jongeren in de meeste gemeenten goed in verhouding staat tot het aantal optimaal bevroegde jongeren. Slechts voor enkele gemeenten stellen we afwijkingen in de grootte-orde van 20 jongeren of meer vast. Zo werden er in verhouding te weinig jongeren bevroegd in Beringen en Meeuwen-Gruitrode en te veel jongeren in de gemeenten Hasselt en Houthalen-Helchteren.

Problemen hangkabouters adequaat opgelost

TABEL 1: PERCENTAGE JONGEREN VAN 12 T/M 25 JAAR, EFFECTIEF AANTAL BEVRAAGDE JONGEREN, OPTIMAAL AANTAL TE BEVRAGEN JONGEREN EN VERSCHIL ERTUSSEN, PER GEMEENTE IN LIMBURG

	% Jongeren van 12 t/m 25 jaar	Effectief aantal bevroagde jongeren	Optimaal aantal te bevragen jongeren	Vershil effectief aantal en optimaal #
Alken	1,4	5	10	5
As	0,9	7	6	-1
Beringen	5,3	18	38	20
Bilzen	3,7	30	26	-4
Bocholt	1,6	12	11	-1
Borgloon	1,1	12	8	-4
Bree	1,8	17	13	-4
Diepenbeek	2,1	5	15	10
Dilsen - Stokkem	2,3	14	16	2
Genk	8,5	50	61	11
Gingelom	0,8	10	6	-4
Halen	1	10	7	-3
Ham	1,1	10	8	-2
Hamont - Achel	1,7	5	12	7
Hasselt	8,1	87	58	-29
Hechtel - Eksel	1,6	18	11	-7
Heers	0,7	5	5	0
Herk-De-Stad	1,4	11	10	-1
Heusden-Zolder	0	13	0	-13
Hoeselt	4	10	29	19
Houthalen - Helchteren	1,1	31	8	-23
Kinrooi	3,9	15	28	13
Kortesseem	1,6	15	11	-4
Lanaken	1	17	7	-10
Leopoldsburg	3	16	21	5
Lommel	1,8	19	13	-6
Lummen	4	10	29	19
Maaseik	1,6	25	11	-14
Maasmechelen	2,9	19	21	2
Meeuwen - Gruitrode	4,5	10	32	22
Neerpelt	1,6	8	11	3
Nieuwerkerken	2,1	10	15	5
Opglabbeek	0,7	10	5	-5
Overpelt	1,2	2	9	7
Paal	1,8	3	13	10
Peer	2,1	20	15	-5
Riemst	1,8	11	13	2
Sint-Truiden	4,3	41	31	-10
Tessenderlo	2	9	14	5
Tongeren	3,3	34	24	-10
Voeren	0,5	3	4	1
Wellen	0,7	6	5	-1
Zonhoven	2,5	24	18	-6
Zutendaal	0,8	5	6	1
Totaal	100	713	714	1

3.2 PROFIEL VAN DE BEVRAAGDE JONGEREN

3.2.1. GESLACHT

Tabel 2 geeft een verdeling naar geslacht. Bij de bevroagde jongeren blijkt het in meerdere mate om jongens (ongeveer twee op drie) dan om meisjes te gaan.

TABEL 2: 'GESLACHT?'

	GESLACHT	AANTAL	%
VALID	man	494	69,7
	vrouw	215	30,3
	Totaal	709	100,0
MISSING	MV	4	
TOTAAL		713	

3.2.2. LEEFTIJD

De jongeren waarvan de vragenlijst is afgenomen, moesten voldoen aan een leeftijdsvereiste, in casu ouder zijn dan twaalf jaar en jonger zijn dan zesentwintig jaar. Als we naar de effectief bevroagde steekproef kijken (tabel 3), zien we dat dat inderdaad voor het overgrote gedeelte van de steekproef geldt (97,9%). Toch zijn er nog een aantal jongeren ouder dan vijfentwintig in de steekproef geslopen.

Twaalf- en dertienjarigen die rondhangen zijn er relatief weinig. Vanaf veertien jaar begint het rondhangen wat toe te nemen. Vooral vanaf 16 jaar is die toename groot. Van alle leeftijdscategorieën zijn zestienjarigen het talrijkst vertegenwoordigd (14%).

De grens van zestien jaar is dan ook een betekenisvolle leeftijdsgrens. Wanneer men die overschrijdt veranderen er een aantal rechten. Zo mag een zestienjarige bijvoorbeeld seks hebben, een pintje bestellen in een dancing of een café, met een brommer rijden, films kijken die 'kinderen niet toegelaten' zijn, een bedrag afhalen van zijn of haar eigen spaarrekening, met instemming van de ouders alleen gaan wonen ... Ook zeventien- en achttienjarigen hangen relatief veel rond (resp. 13% en 12%). Vanaf negentien jaar zien we echter een kentering, met kleiner wordende percentages. Drieëntwintig jaar lijkt opnieuw een kantelmoment omdat vanaf die leeftijd het rondhangen heel wat minder lijkt voor te komen.

Als we de leeftijdscategorieën wat samen nemen, merken we dat van alle bevroagde jongeren ongeveer 10% beneden de vijftien en ongeveer 10% boven de tweeëntwintig jaar. De grootste groep (ongeveer 90%) situeert zich dus tussen vijftien en twintig jaar.

TABEL 3: 'LEEFTIJD?'

	LEEFTIJD	AANTAL	%	CUMULATIEF %
VALID	12	5	,7	,7
	13	17	2,4	3,1
	14	44	6,2	9,3
	15	64	9,0	18,3
	16	102	14,3	32,6
	17	89	12,5	45,1
	18	82	11,5	56,6
	19	65	9,1	65,7
	20	68	9,6	75,3
	21	61	8,6	83,8

TABEL 3: 'LEEFTIJD?' (vervolg)

LEEFTIJD	AANTAL	%	CUMULATIEF %
22	48	6,7	90,6
23	25	3,5	94,1
24	16	2,2	96,3
25	11	1,5	97,9
26	8	1,1	99,0
27	2	,3	99,3
28	2	,3	99,6
29	2	,3	99,9
30	1	,1	100,0
Totaal	712	100,0	
MISSING	1		
TOTAAL	713		

3.2.3. AFKOMST

We vroegen aan de jongeren welke hun roots waren. Concreet legden we de volgende uitspraak voor: 'Ik heb andere roots (minstens één van mijn ouders of grootouders is geboren in het buitenland)'. Hierop konden de jongeren bevestigend of ontkennend antwoorden en bij een bevestigend antwoord aangeven welke de roots waren die ze dan wel hebben.

TABEL 4: 'IK HEB ANDERE ROOTS (MINSTENS ÉÉN VAN MIJN OUDERS OF GROOTOUDERS IS GEBOREN IN HET BUITENLAND)?'

	ANDERE ROOTS	AANTAL	%
VALID	ja	246	34,6
	nee	465	65,4
	Totaal	711	100,0
MISSING	MV	2	
TOTAAL		713	

TABEL 5: 'WELKE ROOTS?'

	WELKE ROOTS	AANTAL	%
VALID	Turks	67	29,6
	Italiaans	43	19,0
	Marokkaans	30	13,3
	Nederlands	25	11,1
	Andere	61	27,0
	Totaal	226	100,0
MISSING	NVT	465	
	MV	22	
	Totaal	487	
TOTAAL		713	

Tabel 4 leert dan ongeveer een derde van de bevroegde jongeren 'andere roots' hebben, dus minstens één ouder en/of grootouder hebben die geboren is in het buitenland.

Als we de jongeren met 'andere roots' verder bekijken (zie tabel 5), blijkt dat hun (groot)ouder(s) afkomstig zijn uit een beperkt aantal landen. Het gaat daarbij om (ex-)migratielanden, namelijk (en in volgorde van belangrijkheid) om Turkije, Italië en Marokko. Daarnaast treffen we ook relatief veel jongeren aan met roots in buurland Nederland.

3.2.4. STUDIEACHTERGROND

Op de vraag 'studeer je' antwoordt het overgrote gedeelte (84%) van wel (zie tabel 6).

TABEL 6: 'STUDEER JE?'

	STUDEER JE?	AANTAL	%
VALID	ja	599	84,4
	nee	111	15,6
	Totaal	710	100,0
MISSING	MV	3	
TOTAAL		713	

Als we de studerende groep van jongeren wat verder uitsplitsen naar studierichting (zie tabel 7), blijkt 84%, de grote meerderheid dus, zich te situeren in het secundair onderwijs. Van deze groep volgt het grootste gedeelte, dit is ongeveer één op drie, beroepssecundair onderwijs.

TABEL 7: 'WAT STUDEER JE?'

	STUDIE- RICHTING	FREQUENCY	VALID %	CUMULATIEF %
VALID	ASO	123	21,1	21,1
	TSO	165	28,4	49,5
	BSO	189	32,5	82,0
	BuSO	10	1,7	83,7
	Hoger Onderwijs	95	16,3	100,0
	Totaal	582	100,0	
MISSING	NVT	111		
	MV	20		
	Totaal	131		
TOTAAL		713		

3.2.5. WERKSITUATIE

Wie wil werken als student moet minimum vijftien jaar zijn (niet meer onderworpen aan de voltijdse leerplicht) en (voltijds) onderwijs volgen. Of de bevroegde jongeren al dan niet aan het werk zijn, is terug te vinden in tabel 8. Hoewel de meerderheid (+/- 60%) niet werkt, is er toch een aantal reeds voltijds (ongeveer 10%) of deeltijds (< 5%) op de arbeidsmarkt actief. Verder is er een vrij grote groep (meer dan één op vier) die een studentenjob uitoefent.

TABEL 8: 'WERK JE?'

	WERK JE?	AANTAL	%
VALID	Ik werk niet	412	58,4
	Ik doe een studentenjob of weekendwerk	203	28,8
	Ik werk deeltijds	25	3,5
	Ik werk voltijds	65	9,2
	Totaal	705	100,0
MISSING	MV	8	
TOTAAL		713	

3.3. PROFIEL VAN HET RONDHANGEN

3.3.1. MEEST GEFREQUENTEERDE RONDHANGPLEK

We vroegen aan de jongeren op welke plek ze het meest rondhangen. De meeste jongeren (70%) gaven aan dat de plek van aantreffen ook hun gewone hangplek is.

TABEL 9: 'WAAR HANG JE HET MEEST ROND?'

	WAAR HANG JE HET MEEST ROND?	AANTAL	%
VALID	op deze plek	494	69,4
	andere	174	24,4
	beiden	44	6,2
	Totaal	712	100,0
MISSING	MV	1	
TOTAAL		713	

3.3.2. SINDS WANNEER HANGEN JONGEREN ROND?

Op de vraag hoelang jongeren dit (=rondhangen) al deden, bleek een grote meerderheid (ongeveer 80%) dit al meerdere jaren te doen. De grootste groep van bevraagde jongeren (ongeveer één op vier) hing al tussen de één en de twee jaar rond (zie tabel 10).

TABEL 10: 'HOE LANG HANG JE HIER ROND?'

	HOE LANG HANG JE HIER ROND?	AANTAL	%
VALID	t/m 1 jaar	100	18,5
	> 1 jaar t/m 2 jaar	138	25,6
	> 2 jaar t/m 3 jaar	101	18,7
	> 3 jaar t/m 4 jaar	50	9,3
	> 4 jaar t/m 5 jaar	63	11,7
	> 5 jaar	88	16,3
	Totaal	540	100,0
MISSING	MV	173	
TOTAAL		713	

3.3.3. FREQUENTIE VAN RONDHANGEN

Wat de frequentie van rondhangen betreft, valt op dat een relatief grote groep (ongeveer één op drie) dagelijks rondhangt. Rondhangen blijkt dus een vrij intensieve bezigheid te zijn.

TABEL 11: 'HOE VAAK HANG JE HIER ROND?'

	HOE VAAK HANG JE HIER ROND?	AANTAL	%
VALID	dagelijks	219	30,9
	één of een paar keer per week	405	57,2
	één of een paar keer per maand	84	11,9
	Totaal	708	100,0
MISSING	MV	5	
TOTAAL		713	

3.3.4. DAGEN, JAARPERIODE EN MOMENT VAN DE DAG WAAROP HET MEEST WORDT RONDGEHANGEN

Op welke dagen hangen jongeren het meest rond? We vroegen dit voor zowel dagen tijdens het schooljaar (tabel 12) als vakantiedagen (tabel 13). Wat de dagen betreft is er weinig verschil merkbaar tussen schoolweken en vakantieperiodes. Woensdag, vrijdag en zaterdag zijn de dagen die voor het rondhangen – begrijpelijk – het meest in trek blijken te zijn.

TABEL 12: 'OP WELKE DAGEN VAN DE WEEK HANG JE HET MEEST ROND TIJDENS HET SCHOOLJAAR?'

DAGEN TIJDENS SCHOOLJAAR	AANTAL	%
Maandag	97	13,7%
Dinsdag	112	15,9%
Woensdag	447	63,3%
Donderdag	123	17,4%
Vrijdag	458	64,9%
Zaterdag	473	67,0%
Zondag	239	33,9%
TOTAAL	706	100,0%

TABEL 13: 'OP WELKE DAGEN VAN DE WEEK HANG JE HET MEEST ROND TIJDENS DE VAKANTIE?'

VAKANTIEDAGEN	AANTAL	%
Maandag	164	23,3%
Dinsdag	160	22,7%
Woensdag	382	54,2%
Donderdag	205	29,1%
Vrijdag	500	70,9%
Zaterdag	524	74,3%
Zondag	289	41,0%
TOTAAL	705	100,0%

Wat de periode van het jaar betreft waarin jongeren rondhangen toont tabel 14 dat dit drie keer zoveel gebeurt tijdens de vakantieperiode als tijdens het schooljaar.

TABEL 14: 'WANNEER HANG JE HET MEEST ROND?'

	WANNEER HANG JE HET MEEST ROND?	AANTAL	%
VALID	tijdens het schooljaar	155	23,7
	tijdens de vakantie	499	76,3
	Totaal	654	100,0
	beide	51	
MISSING	MV	67	
TOTAAL		713	

Tenslotte hangen jongeren voornamelijk tijdens de namiddag en nog iets meer 's avonds rond.

TABEL 15: 'OP WELKE MOMENTEN VAN DE DAG HANG JE ROND?'

DAGEN TIJDENS SCHOOLJAAR	AANTAL	%
Tijdens de morgen	43	6,1
Tijdens de middag	91	12,8
Tijdens de namiddag	399	56,3
Tijdens de avond	438	61,8
Tijdens de nacht	92	13,0
TOTAAL	709	100,0

3.3.5. HOE KOMEN JONGEREN OP DE HANGPLEK TERECHT EN BLIJVEN ZE TER PLAATSE?

Uit tabel 16 blijkt dat de meerderheid van de bevroegde jongeren (ongeveer zes op de tien) met anderen afspreken om naar de hangplek te gaan. Tabel 17 leert dat de meerderheid (eveneens zes op de tien) ook op de hangplek blijft en deze niet als een uitvalsbasis gebruikt om andere oorden op te zoeken.

TABEL 16: 'SPREEK JE DAT OP VOORHAND AF?'

SPREEK JE OP VOORHAND AF?	AANTAL	%
VALID ja	419	60,5
nee	273	39,5
Totaal	692	100,0
MISSING MV	21	
TOTAAL	713	

TABEL 17: 'IS DEZE PLEK EEN 'UITVALSBASIS' OM SAMEN TE KOMEN EN DAARNA ERGENS ANDERS NAARTOE TE GAAN?'

IS DEZE PLEK EEN UITVALSBASIS?	AANTAL	%
VALID ja	287	40,6
nee	420	59,4
Totaal	707	100,0
MISSING MV	6	
TOTAAL	713	

3.3.6. VRIJE TIJDSBESTEDING VAN JONGEREN WANNEER ZE NIET RONDHANGEN

Een interessante vraag is of rondhangen de vrijetijdsbesteding van jongeren helemaal domineert. Maken jongeren die rondhangen m.a.w. nog wel tijd vrij voor andere personen (dan diegene met wie ze rondhangen) of voor andere activiteiten?

Tabellen 18 tot en met 21 werpen licht op deze vragen. Uit de gegevens blijkt duidelijk dat de overgrote meerderheid van de bevroegde jongeren (90%) nog andere vrijetijdsbestedingen heeft. Maar een heel klein percentage (ongeveer 5%) brengt zijn tijd uitsluitend door met de jongeren die hij van de hangplek kent. Bijna de helft van de bevroegde jongeren blijkt aangesloten bij een vereniging.

Op de vraag 'wat doe je nog in je vrije tijd' zijn vooral internet, sporten en uitgaan belangrijke alternatieve vrije tijdsbestedingen voor vele jongeren. 103 van de jongeren die aangeven nog andere dingen in hun vrije tijd te doen (ongeveer 15%), zijn lid van een jeugdbeweging.

TABEL 18: 'DOE JE NOG ANDERE DINGEN IN JE VRIJE TIJD BEHALVE RONDHANGEN?'

ANDERE VRIJETIJDSEBESTEDING?	AANTAL	%
VALID ja	642	90,0
nee	71	10,0
TOTAAL	713	100,0

TABEL 19: 'BRENG JE OOK TIJD DOOR MET ANDEREN?'

TIJD MET ANDEREN?	AANTAL	%
VALID ja	673	95,5
nee	32	4,5
Totaal	705	100,0
MISSING MV	8	
TOTAAL	713	

TABEL 20: 'BEN JE IN JE VRIJE TIJD AANGESLOTEN BIJ EEN VERENIGING (BIJVOORBEELD SPORTVERENIGING, JEUGDBEWEGING ...)?'

AANGESLOTEN BIJ VERENIGING?	AANTAL	%
VALID ja	288	45,7
nee	342	54,3
Totaal	630	100,0
MISSING NVT	71	
MV	12	
Totaal	83	
TOTAAL	713	

TABEL 20: 'BEN JE IN JE VRIJE TIJD AANGESLOTEN BIJ EEN VERENIGING (BIJVOORBEELD SPORTVERENIGING, JEUGDBEWEGING ...)?'

DAGEN TIJDENS SCHOOLJAAR	AANTAL	%
Winkelen	200	31,3%
Jeugdbeweging	103	16,1%
Sporten	322	50,4%
Skaten	72	11,3%
Uitgaan	321	50,2%
Internet	331	51,8%
Film / cinema	237	37,1%
Andere	135	21,1%
TOTAAL AANTAL ANTWOORDEN	639	100,0%

3.3.7. GROOTTE EN SAMENSTELLING VAN DE GROEP WAARMEE JONGEREN RONDHANGEN EN DE WIJZE WAAROP ZE MET DEZE GROEP IN CONTACT KWAMEN

Hoe groot zijn de groepen waarbinnen jongeren rondhangen (zie tabel 22)? Voor 75% van de jongeren gaat het om groepen van maximum tien personen. De moduswaarde (de meest aangegeven groeps grootte) schommelt daarbij tussen de zes en tien.

En wat is de samenstelling van de groepen naar geslacht? We zagen reeds dat in de publieke ruimte jongens meer rondhangen dan meisjes. Twee op de drie bevraagde jongeren, bleken immers van het mannelijk geslacht (zie tabel 2). Tabel 23, die de antwoorden samenvat op de vraag naar de samenstelling van de groep, bevestigt deze vaststelling: vier op de tien jongeren blijken in gemengde groepen (zowel jongens als meisjes) rond te hangen (41%). Opvallend is het feit dat ongeveer de helft van de jongeren aangeven tot een groep te behoren die voornamelijk (37,2%) of zelfs uitsluitend (12%) uit jongens bestaat. Daartegenover staat dat groepen die voornamelijk of uitsluitend uit meisjes bestaan slechts vrij beperkt lijken voor te komen: slechts respectievelijk 7,5% en 2,4% van de jongeren geven deze groepssamenstelling op.

TABEL 22: 'UIT HOEVEEL JONGEREN BESTAAT DE GROEP WAARMEE JE RONDHANGT?'

AANTAL JONGEREN IN GROEP?	AANTAL	%	CUMULATIEF %
VALID t/m 5	218	34,5	34,5
6 t/m 10	258	40,9	75,4
11 t/m 15	82	13,0	88,4
16 t/m 20	43	6,8	95,2
> 20	30	4,8	100,0
Totaal	631	100,0	
MISSING	82		
TOTAAL	713		

TABEL 23: 'BESTAAT JE GROEP UIT ...?'

VERHOUDING JONGENS / MEISJES?	AANTAL	%
VALID Vooral jongens	264	37,2
Vooral meisjes	53	7,5
Zowel jongens als meisjes	291	41,0
Alleen jongens	85	12,0
Alleen meisjes	17	2,4
Totaal	710	100,0
MISSING MV	3	
TOTAAL	713	

Uit de antwoorden op de vraag hoe jongeren met hun groep in contact kwamen (zie tabel 24) blijkt dat dit het meest gebeurt via vrienden en school.

TABEL 24: 'OP WELKE MANIER KWAM JE IN CONTACT MET DEZE GROEP?' (MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK)

OP WELKE MANIER CONTACT?	AANTAL	%
Familie	38	5,3%
Vrienden	389	54,7%
School	351	49,4%
Buurt	255	35,9%
Andere	36	5,1%
Totaal aantal antwoorden	711	100,0%

3.3.8. BELEVING VAN HET RONDHANGEN EN FEITELIJKE ACTIVITEITEN

Uit tabellen 25 tot en met 31 kunnen we opmaken hoe de jongeren het rondhangen beleven. Tabel 32 vertelt iets meer over wat jongeren op de hangplek doen.

De meeste jongeren (95%) hangen graag rond (zie tabel 25). Vanuit dit perspectief is het interessant vast te stellen dat ongeveer 5% (of 34 jongeren) aangeeft niet graag rond te hangen. Ook logisch is dan weer dat 80% aangeeft dat rondhangen een 'uitlaatklep' vormt (zie tabel 26). Helemaal in de lijn met de vorige antwoorden geeft 85% van de jongeren aan niet liever iets anders te willen doen (zie tabel 27).

TABEL 25: 'HANG JE GRAAG ROND?'

HANG JE GRAAG ROND?	AANTAL	%
VALID ja	676	95,2
nee	34	4,8
Totaal	710	100,0
MISSING MV	3	
TOTAAL	713	

TABEL 26: 'IS RONDHANGEN EEN UITLAATKLEP VOOR JOU?'

UITLAATKLEP?	AANTAL	%
VALID ja	561	80,0
nee	140	20,0
Totaal	701	100,0
MISSING MV	12	
TOTAAL	713	

TABEL 27: 'ZOU JE LIEVER IETS ANDERS DOEN?'

VOORKEUR VOOR IETS ANDERS?	AANTAL	%
VALID ja	109	15,3
nee	602	84,7
Totaal	711	100,0
MISSING MV	2	
TOTAAL	713	

De meeste jongeren hangen graag rond. Ze hangen immers rond met jongeren die ze als hun vrienden beschouwen (98%) en kunnen dan ook zichzelf zijn in de groep (98%) (zie tabel 28 en 29). Bijna drie op vier jongeren bespreekt persoonlijke zaken in de groep (zie tabel 30). Op de vraag wat ze precies leren in de groep, kregen de jongeren een aantal (positieve) antwoordmogelijkheden aangeboden (zie tabel 31). 'Respect hebben voor elkaar' en 'meningen uiten' zijn de antwoorden die de jongeren het meest hebben gegeven.

TABEL 28: 'BESCHOUW JE DE MENSEN WAARMEE JE RONDHANGT ALS VRIENDEN?'

	VRIENDEN?	AANTAL	%
VALID	ja	690	97,7
	nee	16	2,3
	Totaal	706	100,0
MISSING	MV	7	
TOTAAL		713	

TABEL 29: 'KAN JE JEZELF ZIJN IN DE GROEP?'

	JEZELF ZIJN?	AANTAL	%
VALID	ja	691	97,7
	nee	16	2,3
	Totaal	707	100,0
MISSING	MV	6	
TOTAAL		713	

TABEL 30: 'BESPREEK JE PERSOONLIJKE ZAKEN IN DE GROEP?'

	BESPREEKING VAN PERSOONLIJKE ZAKEN?	AANTAL	%
VALID	ja	507	72,2
	nee	195	27,8
	Totaal	702	100,0
MISSING	MV	11	
TOTAAL		713	

TABEL 31: 'WAT LEER JE TIJDENS HET RONDHANGEN IN GROEP?' (MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK)

WAT LEER JE TIJDENS HET RONDHANGEN IN GROEP?	AANTAL	%
Luisteren	309	44,5%
Meningen uiten	350	50,4%
Omgaan met conflicten en ze leren oplossen	164	23,6%
Omgaan met emoties	114	16,4%
Mezelf leren kennen	166	23,9%
Eigen grenzen leren kennen	165	23,7%
Respect hebben voor elkaar	397	57,1%
Keuzes maken	150	21,6%
Omgaan met het ander geslacht	124	17,8%
Andere	44	6,3%
Totaal aantal antwoorden	695	100,0%

Gevraagd naar de activiteiten tijdens het rondhangen (tabel 32) geven de jongeren vooral 'praten, lachen en plezier maken' op (62% van de antwoorden). Andere activiteiten die in meer dan 10% van de antwoorden voorkomen, zijn 'voetballen' (15%), 'zitten en rondkijken' (12%), 'muziek luisteren' (12%) en roken (13%). Een aantal jongeren geeft hierbij toe dat het hierbij ook wel eens gaat om 'jointjes roken' (4%) en 'experimenteren met drugs' (1%). Alcohol drinken, komt in 6% van de antwoorden voor.

TABEL 32: 'ALS JE HIER BENT, WAT DOE JE DAN?' (MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK)

ALS JE HIER BENT, WAT DOE JE DAN?	AANTAL	%
Voetballen	108	15,3%
Praten, lachen en plezier maken	440	62,1%
Roken	89	12,6%
Zitten en rondkijken	86	12,1%
Muziek luisteren	87	12,3%
Eten	55	7,8%
Dingen vernielen	2	,3%
Alcohol drinken	42	5,9%
Frisbee spelen	3	,4%
Jointjes roken	28	4,0%
Basket	6	,8%
Niks	20	2,8%
Graffiti	3	,4%
Mensen plagen	11	1,6%
Op muren, banken of bomen schrijven	6	,8%
Experimenteren met drugs	6	,8%
Andere	24	3,4%
Totaal aantal antwoorden	708	100,0%

3.3.9. MATE VAN OPENHEID/ GESLOTENHEID VAN DE GROEP

De groepen waarin de jongeren rondhangen hebben een relatief gesloten karakter. Op de vraag 'Mag iedereen bij jullie groep aansluiten?' geeft de helft van de jongeren een ontkennend antwoord (zie tabel 33). Ongeveer één op drie bevraagde jongeren, maakt gewag van conflicten met andere groepen (zie tabel 34). Eén op vijf bevraagde jongeren, geeft aan dat op de hangplek geen andere groepen of jongeren mogen komen die niet bij de groep horen, vier op de vijf jongeren tolereren andere jongeren dus wel (zie tabel 35).

TABEL 33: 'MAG IEDEREEN BIJ JULLIE GROEP AANSLUITEN?'

MAG IEDEREEN AANSLUITEN?		AANTAL	%
VALID	ja	355	50,5
	nee	348	49,5
	Totaal	703	100,0
MISSING	MV	10	
TOTAAL		713	

TABEL 34: 'ZIJN ER SOMS CONFLICTEN MET ANDERE GROEPEN?'

SOMS CONFLICTEN MET ANDERE GROEPEN?		AANTAL	%
VALID	ja	230	32,6
	nee	475	67,4
	Totaal	705	100,0
MISSING	MV	8	
TOTAAL		713	

TABEL 35: 'MOGEN HIER OOK ANDERE GROEPEN OF JONGEREN KOMEN DIE NIET BIJ DE GROEP HOREN?'

ANDEREN MOGEN KOMEN?		AANTAL	%
VALID	ja	564	79,7
	nee	144	20,3
	Totaal	708	100,0
MISSING	MV	5	
TOTAAL		713	

3.3.10. REACTIE VAN DE OUDERS OP HET RONDHANGEN

Zijn ouders op de hoogte van het rondhanggedrag van hun kinderen? Bijna negen op de tien jongeren geeft aan van wel (zie tabel 36). De vraag is dan uiteraard of de ouders - die dit van de jongeren weten - met het rondhanggedrag van hun kinderen kunnen instemmen? Dit blijkt volgens de jongeren niet voor alle ouders, maar toch wel voor de meerderheid ervan (drie op de vier) het geval (zie tabel 37).

TABEL 36: 'WETEN JE OUDERS DAT JE RONDHANGT?'

WETEN OUDERS DAT JE RONDHANGT?		AANTAL	%
VALID	ja	634	89,4
	nee	75	10,6
	Totaal	709	100,0
MISSING	MV	4	
TOTAAL		713	

TABEL 37: 'VINDEN ZIJ DIT OKÉ?'

VINDEN ZIJ DIT OKÉ?		AANTAL	%
VALID	Ja	471	74,3
	nee	40	6,3
	ik weet het niet	123	19,4
	Totaal	634	100,0
MISSING	NVT	75	
	MV	4	
	Totaal	79	
TOTAAL		713	

3.3.11. REACTIE VAN DE BUURT OP HET RONDHANGEN

Een ander belangrijk gegeven is niet alleen hoe de ouders, maar ook hoe de buurt reageert. In krantenartikelen maakt men vaak gewag van de 'verzuring' van de samenleving. Ze wijzen erop dat mensen minder en minder van elkaar en bijvoorbeeld van spelende en rumoerige kinderen verdragen. Een aantal critici kadert de recente aanpak van overlast door het uitschrijven van GAS-boetes en de recente verlaging van de leeftijdsgrens voor personen die mogelijk een GAS-boete kunnen krijgen binnen deze realiteit.

De reactie van de burens blijkt volgens de jongeren relatief mee te vallen. Slechts 14% maakt melding van 'negatieve' reacties. Volgens de rest van de jongeren reageert de buurt positief (ongeveer één op drie) of in het geheel niet (ongeveer één op twee) (zie tabel 38).

TABEL 38: 'HOE REAGEREN BUURTBEWONERS OP JOU?'

HOE REAGEREN BUURTBEWONERS?		AANTAL	%
VALID	positief	227	31,9
	Niet	388	54,6
	negatief	96	13,5
	Totaal	711	100,0
MISSING	MV	2	
TOTAAL		713	

Men kan zich afvragen wat de jongeren zelf van de reacties van de buurtbewoners vinden. Zeker als de reacties van de buurtbewoners negatief zijn. Het is op zijn minst interessant om vast te stellen dat één op de vijf van de jongeren die geconfronteerd worden met negatieve reacties, het met deze negatieve reacties eens blijkt te zijn (zie tabel 39).

TABEL 39: 'BEN JE HET EENS MET DE REACTIE VAN DE BUURTBEWONERS?'

		BEN JE HET EENS MET DE REACTIE VAN DE BUURTBEWONERS?			
Hoe reageren buurtbewoners op jou?		ja	neen	geen antwoord	Totaal
positief	aantal	217	9	0	226
	%	96,0%	4,0%	0,0%	100,0%
niet	aantal	325	31	30	386
	%	84,2%	8,0%	7,8%	100,0%
negatief	aantal	20	76	0	96
	%	20,8%	79,2%	0,0%	100,0%
TOTAAL	aantal	562	116	30	708
	%	79,4%	16,4%	4,2%	100,0%

3.3.12. AGRESSIE EN PESTGEDRAG, TUSSENKOMSTEN VAN POLITIE BIJ HET RONDHANGEN, GAS-BOETES

In het onderzoek proberen we ook zicht te krijgen op een aantal minder positieve zaken die mogelijkwijze bij het rondhangen voorkomen (zie tabellen 40 t/m 45).

Gevraagd naar de mate waarin jongeren met agressie, pestgedrag en (groeps-)druk te maken krijgen, geeft een relatief groot aantal jongeren (150 van de 713 of ongeveer één op vijf) agressie als antwoord aan (zie tabel 40).

42% van de jongeren is al met de politie in aanraking gekomen. Bij een kleine 70% van deze jongeren was dit meermaals het geval (zie tabellen 41 en 42). Gevraagd naar de omstandigheden gaat het vooral om paspoortcontrole (57%). Ongeveer één derde van de jongeren die al met de politie in aanraking kwamen gaven 'weggejaagd', 'gesprek / vriendelijke babbel' en 'drugscontrole' aan.

Tenslotte zijn er nog de GAS-boetes. Slechts een verwaarloze minderheid van de jongeren (2%) heeft ooit een GAS-boete gekregen (tabel 44). 40% van de jongeren blijkt niet te weten wat een GAS-boete inhoudt. 22% heeft er dan weer geen idee van dat ook sommige activiteiten bij het rondhangen aan GAS-boetes onderhevig kunnen zijn (zie tabel 45).

TABEL 40: 'KOM JE SOMS IN AANRAKING MET VOLGENDE ZAKEN: ...?' (MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK)

IN AANRAKING MET...?	AANTAL	%
Agressie	150	67,3%
Pestgedrag	66	29,6%
Ik word soms gedwongen om bepaalde dingen te doen	20	9,0%
Andere	23	10,3%
Totaal aantal antwoorden	223	100,0%

TABEL 41: 'BEN JE TIJDENS HET RONDHANGEN AL IN AANRAKING GEKOMEN MET DE POLITIE?'

IN AANRAKING MET POLITIE?	AANTAL	%
VALID ja	301	42,3
nee	411	57,7
Totaal	712	100,0
MISSING MV	1	
TOTAAL	713	

TABEL 42: 'HOE VAAK?'

HOE VAAK?	AANTAL	%	CUMULATIEF %
VALID 1 keer	103	34,6	34,6
2 keer	71	23,8	58,4
3 keer	23	7,7	66,1
> 3 keer	101	33,9	100,0
Totaal	298	100,0	
MISSING NVT	410		
MV	5		
Totaal	415		
TOTAAL	713		

TABEL 43: 'OP WELKE MANIER?'

OP WELKE MANIER?	AANTAL	%
Paspoortcontrole	171	57,4%
Weggejaagd	104	34,9%
Gesprek / Vriendelijke babbel	100	33,6%
Drugscontrole	107	35,9%
Boete	40	13,4%
Andere	32	10,7%
Totaal	298	100,0%

TABEL 44: 'HEB JE OOIIT EEN GAS-BOETE GEKREGEN?'

OOIT GAS-BOETE GEKREGEN?	AANTAL	%
VALID ja	11	1,6
nee	687	98,4
Totaal	698	100,0
MISSING MV	15	
TOTAAL	713	

TABEL 45: 'WEET JE DAT JE VOOR SOMMIGE HANDELINGEN TIJDENS HET RONDHANGEN EEN GAS-BOETE KAN KRIJGEN?'

KENNIS VAN GAS-BOETE VOOR HANDELINGEN TIJDENS RONDHANGEN?	AANTAL	%
VALID ja	260	36,7
nee	153	21,6
ik weet niet wat een GAS-boete is	296	41,7
Totaal	709	100,0
MISSING MV	4	
TOTAAL	713	

3.4. PROFIEL VAN DE RONDHANGPLEK

Een laatste gegeven waarover we de jongeren bevroegen is wat ze van de rondhangplek vinden. Op de vraag waarom jongeren precies deze plek als rondhangplek kiezen, gaven ze vooral de volgende antwoorden: 'dicht bij huis' (59%), 'het is er rustig' (38%), 'ongestoord samen zijn' (28%) en 'er zijn faciliteiten' (27%) (tabel 46). Bijna alle jongeren blijken tevreden tot zeer tevreden over hun hangplek (samen 96%) (tabel 47). Een meerderheid (57%) beschouwt de hangplek als hun 'eigen plek' (tabel 48).

TABEL 46: 'WAAROM KIEZEN JULLIE DEZE PLEK?'
(MEERDERE ANTWOORDEN ZIJN MOGELIJK)

WAAROM DEZE PLEK?	AANTAL	%
Dicht bij huis	421	59,1%
Ver van huis	28	3,9%
In een woonbuurt	75	10,5%
Ver van woonhuizen	33	4,6%
Dichtbij winkels (een centrum)	110	15,4%
Het is er rustig	269	37,8%
Er is veel te zien	147	20,6%
Het is een spannende plek	55	7,7%
Het is een open plek	175	24,6%
Veel voorbijgangers	85	11,9%
Omdat er geen ruimte is thuis	39	5,5%
Ongestoord samen zijn	199	27,9%
Het is er veilig	96	13,5%
Er zijn faciliteiten	195	27,4%
Andere	50	7,0%
Totaal aantal antwoorden	712	100,0%

TABEL 47: 'BEN JE TEVREDEN OVER DE PLEK WAAR JULLIE RONDHANGEN?'

TEVREDENHEID RONDHANGPLEK?	AANTAL	%	CUMULATIEF %
VALID			
zeer tevreden	274	38,4	38,4
tevreden	407	57,1	95,5
ontevreden	28	3,9	99,4
zeer ontevreden	4	,6	100,0
Totaal	713	100,0	

TABEL 48: 'BESCHOUW JE DEZE PLEK ALS JE EIGEN PLEK?'

EIGEN PLEK?	AANTAL	%
VALID		
ja	402	56,5
nee	310	43,5
Totaal	712	100,0
MISSING	MV	1
TOTAAL	713	

Wat de afstand van de hangplek tot het woonhuis van de jongeren betreft, woont 45% van de jongeren binnen een straal van 1 km en 90% van de jongeren binnen een straal van vijf km van hun hangplek (zie tabel 49). Veelbetekend voor het belang dat jongeren aan hun hangplek hechten is dat de meerderheid van de jongeren aangeeft de afstand van het woonhuis tot de hangplek niet belangrijk te vinden. De cijfers tonen zelfs dat naarmate de jongeren verder van hun hangplek wonen, ze deze afstand in mindere mate belangrijk vinden (zie tabel 50).

TABEL 49: 'HOE VER IS DEZE PLEK VERWIJDERD VAN JE WOONHUIS?'

AFSTAND TOT WOONHUIS?	AANTAL	%	CUMULATIEF %
VALID			
< 1 km	305	45,1	45,1
1 tot 5 km	305	45,1	90,2
> 5 km	66	9,8	100,0
Totaal	676	100,0	
MISSING	MV	37	
TOTAAL	713		

TABEL 50: 'VIND JE DE AFSTAND BELANGRIJK?'
KRUISTABEL MET 'HOE VER IS DEZE PLEK VERWIJDERD VAN JE WOONHUIS?'

		VIND JE DE AFSTAND BELANGRIJK?		
Hoe ver is deze plek verwijderd van je woonhuis? Recod		ja	neen	Totaal
minder dan 1 km	aantal	139	164	303
	%	45,9%	54,1%	100,0%
1 tot 5 km	aantal	124	179	303
	%	40,9%	59,1%	100,0%
meer dan 5 km	aantal	14	52	66
	%	21,2%	78,8%	100,0%
TOTAAL	aantal	277	395	672
	%	41,2%	58,8%	100,0%

3.5. VASTSTELLINGEN EN INDRUKKEN VAN DE ENQUÊTEURS

Tenslotte is er ook een aantal vragen gesteld over groepsgrootte, groepssamenstelling en gevoelens aan de enquêteurs. De gemiddeld aangetroffen groepsgrootte bleek 7 jongeren te zijn. De moduswaarde of de groepsgrootte die ze het meest opgaven vier (zie tabel 51). Gemiddeld genomen bleken de groepen voor 71% uit jongens te bestaan met, voor dit gegeven, een moduswaarde van 100 (zie tabel 52).

TABEL 51: ‘HOEVEEL JONGEREN WAREN ER?’ (CENTRUMMATEN)

N	VALID	700
	Missing	13
	GEMIDDELDE	6,95
	MEDIAAN	5,00
	MODUS	4

TABEL 52: PERCENTAGE JONGENS

N	VALID	697
	Missing	16
	GEMIDDELDE	70,851
	MEDIAAN	80,000
	MODUS	100,0

Het overgrote deel van de enquêteurs voelde zich bij het afnemen van de enquêtes ‘veilig’ of ‘op hun gemak’. Slechts 5% van de enquêteurs had een hieraan tegengesteld gevoel.

TABEL 53: ‘WAT WAS JE GEVOEL?’

	GEVOEL?	AANTAL	%
VALID	veilig - op mijn gemak	672	94,9
	onveilig - bedreigend	36	5,1
	Totaal	708	100,0
MISSING	MV	5	
TOTAAL		713	

4. SAMENVATTING KWANTITATIEF ONDERZOEK

Iets meer dan zevenhonderd jongeren, verspreid over alle Limburgse gemeenten, namen deel aan de gestructureerde bevraging over 'rondhangen'. Per onderzoeksvraag zijn de resultaten weergegeven.

1. Wat is het profiel van jongeren in de publieke ruimte?

- Jongens (twee op de drie) hangen meer rond dan meisjes.
- De grootste groep van jongeren die rondhangen (ongeveer 90%) situeert zich tussen vijftien en twintig jaar.
- Eén op drie van de jongeren heeft andere 'roots' die in 75% van de gevallen teruggaan op een beperkt aantal landen: Turkije, Italië, Marokko en Nederland.
- 84% studeert; de overgrote meerderheid hiervan (84%) in het secundair onderwijs. Van deze groep volgt het grootste gedeelte, dit is ongeveer één op drie, beroepssecundair onderwijs. Een beperkte minderheid van jongeren (13%) is reeds (voltijds of deeltijds) aan het werk; ongeveer 30% heeft een studentenjob.
- De meeste jongeren (70%) hebben een "vaste" hangplek, waar ze ook overwegend rondhangen.
- De meeste jongeren (ongeveer 80%) hangen al meerdere jaren rond. De grootste groep van bevraagde jongeren (ongeveer één op vier), hangt tussen de één en de twee jaar rond.
- Rondhangen blijkt een vrij intensieve bezigheid te zijn: ongeveer één op drie jongeren hangt dagelijks rond, de grootste groep (ongeveer 60%) hangt 1 of een paar keer per week rond.
- Woensdagen, vrijdagen en zaterdagen, blijken topdagen te zijn. Tijdens de vakantie hangen jongeren drie maal zoveel rond als tijdens het schooljaar. Vooral namiddag en 's avonds zijn favoriete tijdstippen.
- De meerderheid van de jongeren (ongeveer 60%) spreekt met andere jongeren af om naar de hangplek te gaan. De grootste groep (ongeveer 60%) blijft ter plekke en ziet de hangplek niet als uitvalsbasis om naar elders te gaan.
- De overgrote meerderheid van de jongeren (90%) doet in zijn vrije tijd nog andere dingen dan rondhangen: vooral internet, sporten en uitgaan blijken populair. Ongeveer 15% is lid van een jeugdbeweging.
- De groepsgrootte van de groep waarin jongeren rondhangen bestaat voor 75% van de jongeren uit maximum tien personen. De meest aangegeven groepsgrootte (ongeveer 40%) is er een tussen de zes en de tien.
- Hoewel de jongeren uiteraard ook wel in groepen rondhangen met ongeveer evenveel jongens als meisjes, behoren ongeveer de helft tot een groep die voornamelijk (37%) of zelfs uitsluitend (12%) uit jongens bestaat. Groepen die voornamelijk of uitsluitend meisjes tellen, zijn heel wat zeldzamer: slechts respectievelijk 8% en 2% van de jongeren geven deze groepssamenstelling op.
- Jongeren komen overwegend met de groep in contact via vrienden (55%) of school (49%).
- Gevraagd naar hun activiteiten op de hangplek, geven de jongeren vooral 'praten, lachen en plezier maken' op (62%).

Een aantal jongeren geeft hierbij toe dat het hierbij ook wel eens gaat om 'jointjes roken' (4%) 'of experimenteren met drugs' (1%). Dat ze ook alcohol drinken, komt in 6% van de antwoorden voor.

2. Hoe beleven de jongeren het rondhangen?

- De meeste jongeren (95%) hangen graag rond en zouden niet liever iets anders doen (85%). Ze beschouwen de jongeren waarmee ze rondhangen als hun vrienden (98%) en kunnen zichzelf zijn in de groep (98%).
- De groepen waarin jongeren rondhangen blijken relatief gesloten te zijn. Niet iedereen mag zomaar aansluiten (50%); de jongeren maken gewag van conflicten met andere groepen (33%); een aantal jongeren geeft zelfs aan dat op de hangplek geen andere groepen of jongeren mogen komen (20%).
- Een zeer groot gedeelte van de jongeren geeft aan dat hun ouders op de hoogte zijn van het rondhangen (ongeveer 90%) en hiermee instemmen (66%).
- De reactie van buurtbewoners blijkt mee te vallen: slechts 19% van de jongeren maakt gewag van 'negatieve' reacties. Overigens gaan, in het geval van negatieve reacties, 20% van de jongeren hiermee akkoord.
- Gevraagd naar de mate waarin jongeren met agressie, pestgedrag en (groeps-)druk te maken krijgen, geeft een relatief groot aantal jongeren (ongeveer één op vijf) agressie als antwoord op. 42% van de jongeren is al met de politie in aanraking gekomen. Bij een kleine 70% van deze jongeren blijkt dit meermaals het geval. Gevraagd naar de omstandigheden gaat het vooral om paspoortcontrole (57%). Dertig percent van de jongeren geeft 'drugscontrole' op.
- Slechts een te verwaarlozen minderheid van de jongeren (2%) heeft ooit een GAS-boete gekregen. 40% van de jongeren blijkt niet te weten wat een GAS-boete is. 22% heeft er dan weer geen idee van dat ze voor sommige activiteiten bij het rondhangen GAS-boetes kunnen krijgen.

3. Wat is het profiel van de rondhangplek?

- Gevraagd naar de reden waarom ze precies deze plek als rondhangplek kiezen geven ze vooral de volgende antwoorden: ' dicht bij huis' (59%), 'het is er rustig' (38%), 'ongestoord samen zijn' (28%) en 'er zijn faciliteiten' (27%).
- Bijna alle jongeren blijken tevreden tot zeer tevreden over hun hangplek (samen 96%). Een meerderheid (57%) beschouwt de hangplek als hun 'eigen plek'.
- Wat de afstand van de hangplek tot het woonhuis van de jongeren betreft woont 45% van de jongeren binnen een straal van één km en 90% van de jongeren binnen een straal van vijf km van hun hangplek. Veelbetekenend voor het belang dat jongeren aan hun hangplek hechten, is dat de meerderheid van de jongeren aangeeft de afstand van het woonhuis tot de hangplek niet belangrijk te vinden. De cijfers geven zelfs aan dat, naarmate de jongeren verder van hun hangplek wonen, ze deze afstand in mindere mate belangrijk vinden.

5. RESULTATEN KWALITATIEF ONDERZOEK

5.1 PROFIEL VAN DE GEÏNTERVIEWDE JONGEREN

De medewerkers van het LiSS vzw en de straathoekwerkers hebben geprobeerd om een zo divers mogelijke groep van jongeren te selecteren. De bevroegde jongeren zijn vooral jongens, op twee meisjes na. Hun leeftijden variëren van veertien tot zesentwintig jaar. Er zijn zowel jongeren bij met een secundair diploma BSO, TSO als ASO. Eén jongere heeft geen diploma middelbaar onderwijs. Sommige jongeren studeren nog (zowel in het secundair als in het hoger onderwijs), sommigen werken. Ze komen uit diverse steden en gemeenten uit Limburg. Ze wonen zonder uitzondering nog thuis. Bij de meesten zijn de ouders nog samen, een paar hebben gescheiden ouders. Vier van de twaalf jongeren hebben allochtone roots (i.c. Turkse, Marokkaanse of Italiaanse).

5.2 PROFIEL VAN DE HANGPLEK

Hoewel de twee geïnterviewde meisjes (X9 en X10) op verschillende plekken blijken rond te hangen, hebben de meeste van de jongens een vaste hangplek. Het gaat dan opvallend vaak om een plek in de buurt met andere mogelijkheden zoals plekken met een speelplein, voetbalplein, skateplein, basketplein of buurthuis in de buurt. In vele gevallen zijn die plekken niet zo ver van de woonplaats gelegen. Een aantal geïnterviewde jongeren hangt rond op een centraal plein in hun wijk.

De meeste jongeren hebben een minimum aan faciliteiten: zitgelegenheid (banken, stoelen of andere zit-elementen) en een vuilbak. Vaak, maar niet altijd, is er ook een afdak om te schuilen, in een aantal gevallen is er verlichting. Soms is er een winkeltje of frituur in de buurt. Op plekken waar de faciliteiten relatief beperkt zijn, geven de jongeren bijna zonder uitzondering aan voorstander te zijn van meer en/of betere faciliteiten. Ze willen meer zitelementen, een (groter) afdak, verlichting... Sommigen van hen vragen heel expliciet naar een buurthuis.

Eén geïnterviewde (X11) geeft aan dat de voorzieningen ronduit slecht zijn. Het gaat om een jongen van Turkse afkomst die woont in een wijk waarvan de bewoners voornamelijk van Turkse of Marokkaanse afkomst zijn. In de buurt is het sociale contact groot en iedereen kent iedereen. De jongeren, soms grote groepen van wel vijftig personen, hangen voortdurend rond bij het buurthuis. De toegang tot dit buurthuis is voor de jongeren zelf onder voorwaarden en daarom moeilijk toegankelijk. Zitgelegenheid is er niet wat betekent dat de jongeren de hele tijd moeten blijven staan.

Uit het interview met X2 blijkt dat het aanbrengen van meer faciliteiten niet altijd even vanzelfsprekend is voor de lokale overheid. Het al dan niet aanbrengen van bepaalde voorzieningen – of zelfs het weghalen van voorzieningen die er voordien waren – blijkt soms een bewuste politiek te zijn om rondhanggedrag – én mogelijke overlast – te sturen. Het plaatsen van verlichting kan als gevolg hebben dat jongeren langer rondhangen. Bepaalde voorzieningen (bijvoorbeeld in het centrum) kunnen jongeren aantrekken waar men dit eigenlijk niet wil ...

In deze context is ook het verhaal van X12 interessant. X12 heeft Marokkaanse roots. Evenals X11 woont hij in een voornamelijk “allochtone” wijk met talrijke sociale contacten. Net zoals X11 hangt hij heel veel rond in zijn wijk, te samen met vaak grote groepen vrienden. Het thema racisme komt bij hem zeer expliciet aan bod. Hij vindt dat de voorzieningen in zijn wijk in geen geval voldoen. Welzijnswerkers zijn niet actief in de wijk en er komt nooit politie. Hij heeft het gevoel dat de wijk aan haar lot wordt overgelaten. Hoewel de politie naar zijn zeggen nooit in de wijk komt, is er buiten de wijk wel voortdurend controle. Volgens X12 zou die controle zelfs systematisch en uitsluitend naar allochtone jongeren zijn gericht met de bedoeling allochtone jongeren uit het centrum weg te houden en naar hun wijk te verbannen.

5.3 REDENEN VAN HET RONDHANGEN

Bijna zonder uitzondering, wijzen de geïnterviewde jongeren op het gevoel van kameraadschap in de groep. Het groepsgevoel, het gevoel deel uit te maken van een hechte groep van vrienden is belangrijk. De jongeren hangen voornamelijk met gelijkgestemden (“peers”) en kunnen zichzelf zijn in de groep. De eventuele druk uit de omgeving valt weg. De jongeren komen vaak uit dezelfde buurt, zitten bij elkaar op school, hebben ongeveer dezelfde leeftijd, hebben dezelfde achtergrond, delen dezelfde hobby’s en interesses...

Bij de jongens gaat het vaak ook om een gevoel van ‘jongens onder elkaar’ ... een eigen jongenswereld waar meisjes niet bij horen. Het rondhangen komt in een aantal gevallen ook voort uit “jongens-activiteiten” zoals skaten en voetballen. Vaak wordt er trouwens ook bij een skateplein of voetbalveld rondgehangen ... Misschien is dat “typische jongenswereldje” soms nogal ruw én te ruw voor meisjes. X12 noemt het in elk geval een “agressief wereldje” waar het een beetje “te fel” is voor meisjes. Bij de diepte-interviews zijn er slechts twee meisjes bevroegd, maar ook zij wijzen op verschillen tussen jongens en meisjes (met name wanneer politie tussenkomt bij lawaaioverlast of bij “vuurtje-stook” dit de schuld van de jongens zou zijn omdat meisjes slechts “meelopers” zijn).

Deze “genderverschillen” vormen wellicht een verklaring voor het feit dat meisjes minder dan jongens rondhangen. Hoewel we voorzichtig moeten zijn met deze conclusie. Volgens X2 hangen meisjes ook veel rond, maar die blijken daarbij dan wel typische meisjesactiviteiten te doen zoals shoppen.

Een aantal van de geïnterviewde jongeren (X11 en X12) van allochtone afkomst woont in wijken waar het sociale contact tussen de bewoners groot is. De kinderen, zeker de jongens, zijn na schooltijd meestal buiten. Ze spelen, voetballen en ravotten. Vanaf een zeker leeftijd (15, 16 jaar) wordt het spelen dan rondhangen. Rondhangen is hier dus heel normaal. De jongeren gaan in hun ogen niet zozeer rondhangen maar gaan gewoon naar buiten en ontmoeten daar elkaar.

Ook andere jongeren noemen het buiten zijn, het niet altijd voor TV-te hangen of het gewoon eens thuis weg te zijn als reden voor het rondhangen.

X11 geeft ook aan dat veel jongeren uit zijn wijk rondhangen uit verveling. Ze hebben weinig om handen. Vele jongeren hebben geen werk. Ze zoeken weliswaar werk maar vinden geen. Ze hebben ook weinig geld om iets anders te doen (X12). Voor allochtone jongeren is het volgens X11 moeilijk om aan werk te geraken. Discriminatie speelt daarbij zeker een rol.

Wat discriminatie betreft gaat X12 nog wat verder. Hij ziet discriminatie als één de belangrijkste redenen voor het rondhangen. Reeds van kleins af aan worden de jongeren van de wijk volgens X12 geconfronteerd met (subtiel(e)) discriminatie en racisme. Bij hun autochtone vriendjes die ze kennen van school voelen ze zich niet welkom. Op openbare plaatsen en

voorzieningen voelen ze zich bekeken en gewantrouwd. Wanneer ze wat ouder zijn, worden ze buiten hun wijk overmatig en systematisch door de politie gecontroleerd. De jongeren lijden onder hoe extreemrechtse partijen én vele “Vlamingen” hen zien. X12 heeft het over een “identiteitscrisis” bij veel jongeren van zijn wijk: ze zijn in België opgegroeid, hebben de Belgische nationaliteit maar worden niet als Belgen gezien. Ook het feit dat jongeren niet serieus worden genomen als ze spreken over discriminatie, valt hem zwaar. Juist door die discriminatie trekken jongeren zich in hun eigen wijk en vriendengroep terug. Het rondhangen vormt een uitlaatklep. Jongeren kunnen zich ontspannen, ze zijn daar onder elkaar en kunnen zich tonen zoals ze zijn.

5.4 ACTIVITEITEN TIJDENS HET RONDHANGEN

Over het algemeen zijn de activiteiten bij het rondhangen onschuldig en weinig spectaculair: het groepsgevoel primeert, de jongeren willen voornamelijk bij elkaar zijn, ze willen met elkaar praten, zich ontspannen en plezier maken. De negatieve beeldvorming over het rondhangen is in dit geval niet terecht. Men zou zelfs het tegendeel kunnen beweren: in onze sterk geïndividualiseerde samenleving brengt het met elkaar rondhangen de jongeren sociale vaardigheden bij. Het behoedt hen ook voor sociaal isolement.

Anders dan het woord “rondhangende jongeren” doet uitschijnen, gedragen trouwens niet alle geïnterviewde jongeren zich lusteloos en passief. Bijna de helft (X3, X4, X6, X7 en X8) beoefent andere hobby's (waaronder skaten, voetballen, fitnessen, basketten, muziek maken...). Enkelen blijken zeer idealistisch en gedreven. X2 en X12 bijvoorbeeld, 26 en 24 jaar oud, hebben altijd in hun respectievelijke wijken rondgehangen, doen dit trouwens nog, maar zien zichzelf nu in een andere rol. Nu ze iets ouder zijn geworden, hun wijk en de noden van de jongeren daar goed hebben leren kennen, willen ze zich, samen met professionelen, voor hun wijk en de jongeren inzetten. X2 bijvoorbeeld probeert de jongeren uit zijn wijk warm te maken voor allerlei activiteiten en deze in samenwerking met de jeugddienst ook daadwerkelijk te organiseren, X12 heeft huiswerkbegeleiding opgestart in zijn wijk.

Hoewel de doorsnee activiteiten van jongeren in de publieke ruimte dus zeer onschuldig tot bewonderenswaardig zijn, gebeuren er ook activiteiten die problematischer zijn. Het gaat voornamelijk om (beperkte) vormen van vandalisme (zoals dingen afbreken, vernielingen, vuurtje stoken ...). Volgens X1 komt vandalisme vooral voort uit verveling of frustratie van sommige jongeren. Ook de invloed van softdrugs (zie verder) speelt volgens hem een rol.

Wat alcoholgebruik betreft, dit komt zeker voor. Zo spreekt X2 bijvoorbeeld van “voordrinken” op vrijdag. Maar het gebruik ervan lijkt bij de geïnterviewde jongeren relatief beperkt, zeker beperkter dan het gebruik van softdrugs blijkt te zijn.

Dat veel jongeren in de publieke ruimte ook softdrugs (wiet) gebruiken, komt uit de meeste interviews naar voor. Het lijkt alleszins meer voor te komen dan uit de kwantitatieve bevraging is gebleken. De meeste jongeren gebruiken ofwel zelf (weleens), of hangen rond in een groep waar (veel) wordt gebruikt. Ze zien daarin weinig graten. Het gebruik ervan lijkt wel “normaal” (tenzij voor één jongere die zich “straight edge” noemt en zich zeer bewust van (soft)drugs en alcohol onthoudt). Sommige jongeren halen aan dat de Nederlandse grens vlakbij is en de bevoorrading zeer gemakkelijk is. De jongen van Marokkaanse afkomst (X12) vergoelijkt zijn gebruik door te verwijzen naar de Marokkaanse cultuur.

5.5 REACTIES VAN OUDERS, BUURT-BEWONERS EN POLITIE OP HET RONDHANGEN; GAS-BOETES; CONTACTEN MET MENSEN VAN DE JEUGDDIENST EN STRAATHOEKWERKERS.

Alle ouders van de geïnterviewde jongeren weten dat hun kinderen rondhangen. Slechts één jongere (X3) geeft aan dat zijn ouders daar wel eens iets van zeggen maar niet zo ver gaan dit ronduit te verbieden. Op de vraag of de ouders weten dat hun kinderen rondhangen en of ze dit goedkeuren, antwoorden vele jongeren “wij doen niets verkeerd”. X11 schetst het geval van kinderen die tot middernacht of later op straat rondhangen en stelt dat allochtone ouders daar minder problemen in zien.

Wat de buurtbewoners betreft, geven heel wat jongeren aan dat die wel (wat) problemen met het rondhangen hebben. Waar dit het geval is, vinden jongeren dit soms ook terecht, vooral vanwege het lawaai dat ze soms maken. Andere jongeren geven dan weer aan dat ze onterecht worden gevisieerd en dat (vooral) oudere buurtbewoners intolerant zijn en negatief op hen reageren (hen scheef bekijken, te snel klagen en/of politie bellen). Enkelen (bijvoorbeeld X3) wijzen daarbij op de rol van de media die de jongeren in de publieke ruimte in een slecht daglicht plaatsen.

In de wijken waar veel migranten wonen (bij X11 en X12) en waar veel en in grote groepen wordt rondgehangen, lijkt het sleutelwoord “wederzijds respect”. Als de buurtbewoners de jongeren respecteren – wat ze over het algemeen doen – doen de jongeren hetzelfde en is er geen noemenswaardig probleem. In de wijk van X12 wordt de politie trouwens nooit gebeld en is de solidariteit onder de bewoners (eten delen, ouderen helpen ...) groot.

Met uitzondering van de wijk van X12 waar nooit politie zou komen, is de aanwezigheid van politie een constante in de verhalen van alle jongeren. Allen hebben reeds met de politie te maken gehad. De vermelde contacten zijn in mindere tot meerdere mate ingrijpend en in mindere tot meerdere mate negatief. Vermeld wordt: dat de politie enkel voorbij rijdt; dat ze ter plekke stopt en een praatje slaat; dat ze een waarschuwing geeft; hen wegstuurt van de plek waar ze rondhangen; hun identiteit controleert... X12 geeft aan dat de politie in zijn wijk nooit komt. Dit is op zich verwonderlijk gezien de mate van aanwezigheid van politie op andere plaatsen, maar buiten zijn wijk jongeren op basis van hun uiterlijk (=allochtone jongeren) systematisch viseert en controleert.

Sommige jongeren kennen de werking van de jeugddienst goed en, waar ze die kennen, zijn ze over het algemeen (zeer) tevreden. Vooral in het verhaal van X2 komt de werking van de jeugddienst als belangrijk naar voor. X2 ziet zich als een schakel tussen de jeugddienst en de jongeren van zijn wijk en probeert een aantal activiteiten voor en met de jongeren op te zetten. De samenwerking met de jeugddienst lijkt prima te verlopen en mee dankzij de (financiële) steun van de jeugddienst blijken de jongeren al heel wat initiatieven te hebben genomen.

Die tevredenheid geldt trouwens ook voor het straathoekwerk. Waar straathoekwerkers actief zijn en de jongeren ze kennen, blijken ze hun werk te waarderen.

Uit de gesprekken over GAS-boetes blijkt dat de jongeren er al van hebben gehoord - ze kennen is nog iets anders! – maar dat geen enkele jongere in de praktijk al een gasboete heeft gekregen.

BESLUIT

In opdracht van de provincie Limburg en het LiSS deed de onderzoekscel van het departement Sociaal Werk / Social Work Research van de Xios Hogeschool Limburg/Hogeschool PXL onderzoek naar de belevingswereld van jongeren die rondhangen in de publieke ruimte. Het beeld dat over deze jongeren leeft, is eerder negatief. Rondhangen wordt al te gemakkelijk mate geassocieerd met overlast, criminaliteit, asociaal en lui gedrag ... Met het onderzoek wilden LiSS vzw en de provincie Limburg de jongeren zelf aan het woord laten en hun belevingswereld op een onbevooroordeelde, wetenschappelijke manier in kaart brengen. In het onderzoek dat zowel een kwantitatief als kwalitatief luik had, werden 700 jongeren via enquêtes bevraagd. Twaalf jongeren kwamen via diepte-interviews aan het woord. Op deze wijze werd het zowel mogelijk generaliseerbare uitspraken over de jongeren te doen (kwantitatief luik) als een aantal belangrijke topics uit het onderzoek op een meer diepgaande wijze te belichten (kwalitatief luik).

Uit de kwantitatieve bevraging kwam naar voor dat vooral jongens rondhangen; het kwalitatieve gedeelte nuanceerde dit echter. Eén van de geïnterviewde jongeren merkte op dat meisjes ook veel rondhangen, maar dat dat bij hun eerder de vorm aanneemt van typisch meisjesgedrag, namelijk shoppen. Een leemte van voorliggend onderzoek is dat dit soort van rondhangen niet is onderzocht.

Een tweede aanbeveling voor verder onderzoek, komt eveneens voort uit het kwalitatief onderzoek. Twee van de vier allochtone jongeren die werden geïnterviewd, wonen in wijken waar veel migrantenjongeren wonen en rondhangen. Bij de twee jongeren blijkt een sterk gevoel te leven van gelatenheid, frustratie en discriminatie. De werkloosheid onder de jongeren in hun wijk is groot, de jongeren hebben weinig geld en weinig om handen. Het toekomstbeeld van de geïnterviewde jongeren is eerder negatief, ook zij zitten zonder werk, ze gaan ervan uit dat Vlamingen discrimineren, krijgen zelf naar eigen zeggen veel met discriminatie te maken en gaan ervan uit dat ze – om die reden – ook in de toekomst geen werk zullen vinden... Hoewel wellicht een gevoelig thema, lijkt het ons wenselijk om gevoelens van frustratie en discriminatie bij (achtergestelde) jongeren in gekleurde wijken verder te exploreren.

Omdat de resultaten van het kwantitatieve, respectievelijk kwalitatieve luik in voorgaande reeds zijn samengevat (zie punt 4 en 5 van dit rapport), lijkt het ons weinig zinvol ze hier nog eens te herhalen. Wel willen we afsluiten met enkele belangrijke conclusies en kritische bedenkingen.

Zonder twijfel is een belangrijke conclusie van het onderzoek dat het nodig is om het beeld van jongeren in de publieke ruimte bij te stellen. De algemene beeldvorming over “hangjongeren” is niet correct. Het overgrote deel van de jongeren die rondhangen veroorzaakt geen overlast, is niet asociaal, lui of crimineel. Men mag het rondhangen van jongeren niet verengen tot probleemgedrag maar moet oog hebben voor de positieve betekenis van het rondhangen voor de jongeren zelf. Bijna alle jongeren geven aan hoe belangrijk rondhangen voor hen is. Ze wijzen daarbij op het belang van het informeel samenzijn met kameraden: de druk van de omgeving valt weg, jongeren kunnen stoom afdrukken, kunnen zichzelf zijn en zich ontspannen. Overlast komt voor maar mag niet worden overdreven. Veel verder dan lawaai-overlast en wat rondslingerend zwerfvuul gaat het meestal niet. De activiteiten van de jongeren zijn over het algemeen onschuldig: ze praten wat en maken plezier. Zeker niet alle jongeren zijn lui, lusteloos en passief. Velen beoefenen andere hobby's, sommigen zijn zeer geëngageerd en zetten zich voor andere jongeren in.

Veel jongeren in de publieke ruimte zijn zich zeer bewust van het feit dat de omgeving soms negatief naar hun kijkt.

Wellicht is dit niet zonder gevolgen voor hun zelfbeeld en hun hieruit voortvloeiend gedrag. In de sociologie is sprake van een zogenaamde “self fulfilling prophecy”. Dit houdt in dat het risico bestaat dat jongeren die als asociaal, lui en zelfs crimineel worden bestempeld, dit beeld gaan internaliseren en zich ook daadwerkelijk op deze wijze gaan gedragen. Niet alleen omdat het beeld van jongeren in de publieke ruimte niet overeen komt met de realiteit, maar ook om dit soort van “self fulfilling” gedrag te vermijden, is het belangrijk de beeldvorming bij te stellen.

De media hebben hierin trouwens een belangrijke verantwoordelijkheid. Maar al te vaak komen hangjongeren enkel in beeld wanneer ze problemen veroorzaken. Maar de verantwoordelijkheid ligt niet uitsluitend bij de media. In dit verband zijn de initiatieven van een aantal stadsbesturen om jongeren in de publieke ruimte op een positieve wijze voor te stellen, het vermelden waard. Het Genkse stadsbestuur bijvoorbeeld is, tezamen met de Genkse politie, het straathoekwerk LiSS vzw en het jeugdwelzijnswerk Gigos, een positieve campagne begonnen waarbij het respect vraagt voor ‘rondhangen met respect’. De achterliggende visie is dat rondhangen een recht is. Voor dat recht vraagt het stadsbestuur respect, zolang ook het rondhangen zelf met respect gebeurt, onder meer voor de omgeving en de buurtbewoners.

Een tweede belangrijke conclusie van het onderzoek is dat de inrichting van de publieke ruimte niet vrijblijvend is. Gegeven het belang van het rondhangen voor jongeren, is het nodig hiervoor plaats in de publieke ruimte te voorzien. Informele ontmoetingsplekken moeten niet steeds tot formele jeugdruimtes worden omgevormd. Het rondhangen van jongeren mag niet als storend worden gezien en worden ontmoedigd, integendeel. Het kan actief worden bevorderd en gestuurd door eventueel gericht hangplekken te voorzien. Deze plekken moeten plekken zijn waar jongeren kunnen samenkomen zonder daarbij anderen te storen. Overlast kan worden beperkt door voldoende faciliteiten te voorzien. Zitgelegenheid, een afdak en vuilnisbakken lijken daarbij een minimum. Een dergelijke aanpak sluit trouwens aan bij wat de jongeren zelfs wensen. Ze zijn zelf vragende partij voor plekken waar ze rustig kunnen samenkomen en een minimum aan voorzieningen aanwezig zijn.

Geheel in dezelfde lijn is de conclusie over de noodzaak van een positieve en tolerante aanpak van jongeren in de publieke ruimte. Een (voornamelijk) repressieve aanpak is voor sommigen beleidsvoerders misschien aantrekkelijk, maar allesbehalve wenselijk. Sommige (allochtone) jongeren hebben de indruk dat de politie hen viseert. Het gaat om jongeren die al discriminatie door de samenleving zeggen te ervaren. Een louter repressieve aanpak kan dit gevoel enkel versterken wat zeker niet bevorderlijk voor de integratie van deze jongeren in de ruimere samenleving is.

Een positieve aanpak van jongeren in de publieke ruimte is er tenslotte ook één die de rol van het jeugd- en straathoekwerk erkent.

⁴ In dit verband is het interessant te vermelden dat er onlangs (02/04/2014) een wetsvoorstel is ingediend in de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers “tot instelling van een verbod op de vervaardiging en commercialisering van ongeacht welk systeem van hongjongerenverjager”. Als dit wetsvoorstel wordt aanvaard zal het in de toekomst niet meer mogelijk zijn “om toestellen te gebruiken die lichamelijke of geestelijke hinder veroorzaken, met de bedoeling jongeren te beletten bijeen te komen of hen ertoe aan te zetten een bepaalde plek te verlaten”.

BELEIDSAANBEVELINGEN

1. We vragen aan lokale besturen om het rondhangen van jongeren positief te benaderen. Vanuit het idee dat rondhangen een bewust gekozen vrijetijdsactiviteit is van jongeren, kunnen lokale besturen (en in het bijzonder de jeugddiensten) dit fenomeen duiden met vb. een artikel/visietekst over rondhangen in het gemeenteblad. Dit kan vb. bij de start van de zomervakantie. Voorbeelden van teksten zijn beschikbaar bij het LiSS.

Wij pleiten er verder voor dat in iedere gemeente een lokale stuurgroep rondhangen geïnstalleerd wordt met diverse partners om op die manier het thema breder te bekijken dan louter vanuit overlaststandpunt. Op termijn countert dit efficiënt de gepercipieerde maatschappelijke overlast van rondhangen.

2. We vragen aan lokale besturen om hun burgers te informeren dat er bij klachten over rondhangende jongeren niet onmiddellijk en alleen beroep wordt gedaan op de politie. Stel je zelf de volgende drie vragen voor je de politie belt:
 - Waar gaat het probleem naar toe als ik de jongeren op die ene plaats weg laat jagen?
 - Wil ik dat de overlast nu stopt of wil ik ook op langere termijn minder problemen?
 - Wie kan in onze gemeente nog iets doen met jongeren die rondhangen?

3. Dit onderzoek peilt bij jongeren die rondhangen over hoe zij dit beleven. Er zijn echter geen cijfers over de plaats die het rondhangen inneemt naast andere vrijetijdsbestedingen van jongeren in Limburg/Vlaanderen en op hoeveel procent van de jongeren de resultaten van dit onderzoek van toepassing zijn. Met andere woorden: verder onderzoek naar hoeveel jongeren op regelmatige basis rondhangen als vorm van vrijetijdsbesteding zou ons hier een zicht op kunnen geven.

4. Kan de overheid/het provinciebestuur lokale besturen (financieel) meer ondersteunen wanneer zij echt werk maken van outreachend werken met jongeren die zich in de publieke ruimte bewegen? Gemeenten zetten niet direct spontaan zelf acties op naar het rondhangen omdat dit te duur is. Op lange termijn rendeert het contact met deze groepen op meerdere vlakken: je hebt een luisterend oor bij individuele problematieken (welzijn), je hebt aanspreekfiguren bij overlast, je betreft meer jongeren bij het gemeentelijk vrijetijdsaanbod (jeugd, sport, cultuur).

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: HET AFNEMEN VAN DE VRAGENLIJST: EEN CHECKLIST VOOR DE STUDENTEN

1. Hoe stap ik naar jongeren toe?

Angst ruiken ze, net als ongewassen oksels. Proper gewassen, fris en monter stap je kordaat naar ze toe. Doe dit niet te bruusk. Ben je me de fiets of auto? Rijd dan zeker niet op hun in of te dicht bij. Parkeer je op een respectabele afstand, stap af of uit en wandel naar de jongeren toe.

2. Wat zeg ik?

Euhm, hallo, euhm, sorry maar kan ik misschien... Niet doen.

Praat duidelijk en direct en begin met:

2.1 Groet

Hallo, ciao, hoi,... welke aanspreekvorm kies je zelf. Neem iets wat bij jou past.

2.2 Ik ben

Naam, studeer aan PXL,...

2.3 Vraag jongeren hun medewerking

Je werkt mee aan een onderzoek (i.s.m. provincie) dat de mening vraagt van jongeren over het thema rondhangen. Dikwijls verschijnen hierover negatieve berichten in de pers. Jij en de provincie willen weten of dit negatieve beeld correct is of net helemaal niet. Jongeren krijgen de kans om het rondhangen in een ander daglicht te plaatsen en hun noden en behoeften kenbaar te maken.

2.4 Anoniem it is!

Leg vervolgens uit dat je peilt naar hun mening a.d.h.v. een vragenlijst, die anoniem is. Je wil geen persoonlijke gegevens: dus geen naam, gsm, mail, etc.

2.5 Op afstand en per 1

Leg uit dat jij of je klasgenoot een beetje verder gaat staan om de enquête af te nemen. De bevraging vul je zélf in, niet de jongere. Je overloopt alle vragen rustig en verduidelijkt indien nodig.

Ondertussen doet je klasgenoot een praatje met de andere jongeren, over het doel van de bevraging of over koetjes en kalfjes. Een goed moment trouwens om een mop uit te testen, tenminste als je een moppentapper bent.

3. Algemeen: wees jezelf!

Afsluitend, 1 algemene regel: doe je niet meer macho, arroganter of net onderdaniger voor dan je bent.

Wees jezelf! Gebruik jouw taal, schminken is niet nodig (tenzij je dit altijd doet) en opeens 'straatgebaren' of 'straattaal' gebruiken hoeft ook niet.

Succes!

BIJLAGE 2: GESTRUCTUREERDE VRAGENLIJST BELEVINGSONDERZOEK

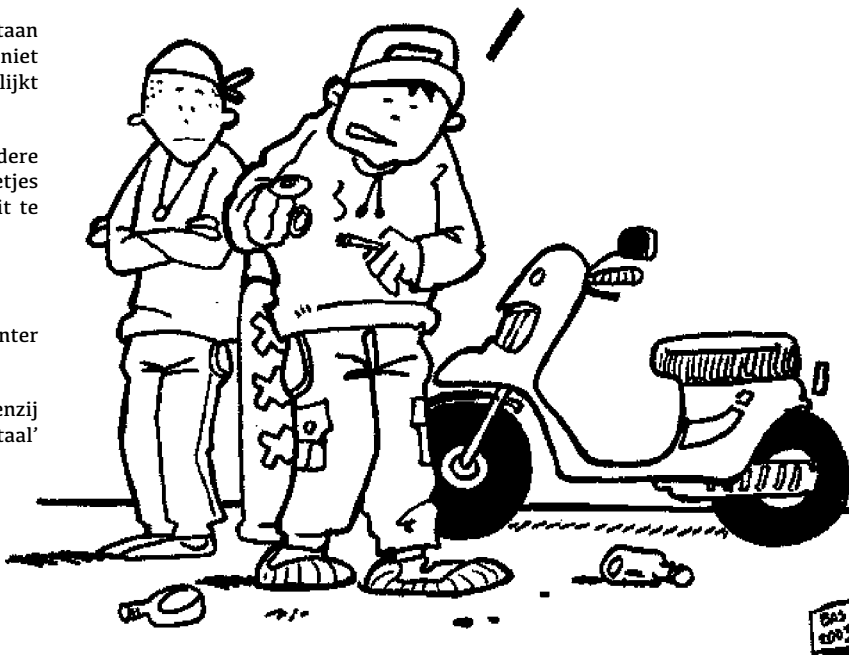
Vragenlijst Belevingsonderzoek "Hoe beleven jongeren hun vrije tijdsbesteding in de publieke ruimte"

Het Limburgs Steunpunt Straathoekwerk (LiSS) voert samen met de Provincie Limburg en de XIOS Hogeschool Limburg een onderzoek naar de vrije tijdsbesteding van jongeren in de publieke ruimte. Met dat onderzoek willen ze graag een zicht krijgen op hoe Limburgse jongeren het 'rondhangen' beleven.

Aan elke respondent wordt gevraagd of ze willen meewerken aan het onderzoek. Het is belangrijk om te vermelden dat het onderzoek volledig anoniem verloopt, maar dat het wel noodzakelijk is om eerlijk te antwoorden.

Indien er geen interesse is om mee te werken, willen we vragen om toch de registratiegegevens in te vullen, alsook de respondent naar zijn sociale achtergrondkenmerken te vragen. Op die manier krijgen de onderzoekers een zicht van welke jongeren 'rondhangen' in Limburg.

HÉ, HET IS NOG
STEEDS MENEER DE
HANGGROEP JONGERE HÈ

1. REGISTRATIE

1. Datum van het gesprek:
2. Uur van het gesprek:
3. Gemeente:
4. Plaats van aantreffen (welke hangplek)
.....
.....
5. Wil je meewerken aan dit onderzoek?
 1. Ja
 2. Neen

2. SOCIALE ACHTERGRONDKENMERKEN

“Het Limburgs Steunpunt Straathoekwerk voert samen met de Provincie Limburg en de XIOS een onderzoek naar de vrije tijdsbesteding van jongeren. Met dat onderzoek willen ze graag een zicht krijgen op hoe jongeren in Limburg het rondhangen beleven. Aan de hand van een enquête wil ik je graag enkele vragen stellen. Ik wil nog even benadrukken dat het invullen van deze vragenlijst en de verwerking ervan anoniem verloopt. Het is wel belangrijk dat je eerlijk antwoordt. Wil je meewerken aan dit onderzoek?” (indien ja, ga gewoon verder. Indien nee, vraag of je toch de sociale achtergrondkenmerken mag invullen’).

“Om te weten welke jongeren rondhangen, stel ik je eerst enkele vragen over jezelf.”

6. Geboortejahr
7. Geslacht
8. Woonplaats (naam gemeente)
.....
9. Ik heb andere roots (minstens één van mijn ouders of grootouders is geboren in het buitenland)
 1. Neen
 2. Ja Welke?
10. Studeer je?
 1. Ja
 2. Neen
11. Wat studeer je?

1. ASO	4. BuSO
2. TSO	5. Hoger Onderwijs (hogeschool of unief)
3. BSO	

12. Werk je?

1. Ik werk niet
2. Ik doe een studentenjob/weekendwerk
3. Ik werk deeltijds
4. Ik werk voltijds

3. HET PROFIEL VAN DE RONDHANGENDE JONGEREN

“Om een idee te krijgen van het profiel van rondhangende jongeren, stellen we je in dit onderdeel enkele vragen over wanneer, met wie en wat je doet tijdens het rondhangen.”

13. Welke term gebruik je voor ‘rondhangen’?

.....
.....

14. Waar hang je het meest rond?

1. Op deze plek
2. Andere
-
-

15. Hoe lang doe je dit al?

.....

16. Hoe vaak hang je hier rond?

1. Verschillende keren per dag
2. Dagelijks
3. Een paar keer per week
4. Eén keer per week
5. Een paar keer per maand
6. Eén keer per maand

17. Op welke dagen van de week hang je het meest rond tijdens het schooljaar?

1. Maandag	5. Vrijdag
2. Dinsdag	6. Zaterdag
3. Woensdag	7. Zondag
4. Donderdag	

18. Op welke dagen van de week hang je het meest rond tijdens de vakantie? (Kies er maximum 3)

1. Maandag	5. Vrijdag
2. Dinsdag	6. Zaterdag
3. Woensdag	7. Zondag
4. Donderdag	

19. Wanneer hang je het meest rond?

1. Tijdens het schooljaar
2. Tijdens de vakantie

20. Op welke momenten van de dag hang je rond?
Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

1. 's Morgens (vb. voor school)
2. 's Middags (vb. tijdens de middagpauze)
3. Namiddag (vb. na school)
4. 's Avonds (vb. na het avondeten)
5. 's Nachts

21. Spreek je dat op voorhand af?

1. Ja
2. Nee

22. Is deze plek een 'uitvalsbasis' om samen te komen en daarna ergens anders naar toe te gaan?

1. Ja, naar
2. Nee

23. Hang je graag rond?

1. Ja
2. Nee

24. Zou je liever iets anders doen?

1. Ja Wat?
2. Nee

25. Doe je nog andere dingen in je vrije tijd behalve rondhangen?

1. Ja Indien ja, ga naar vraag 26
2. Nee Indien nee, ga naar vraag 28

26. Wat doe je nog in je vrije tijd?
Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

1. Winkelen
2. Jeugdbeweging
3. Sporten
4. Skaten
5. Uitgaan
6. Internet
7. Film/cinema
8. Andere

27. Ben je in je vrije tijd aangesloten bij een vereniging (bijvoorbeeld sportvereniging, jeugdbeweging, ...)

1. Ja Welke?
2. Nee Waarom niet?

28. Breng je ook tijd door met anderen?

1. Ja
2. Nee

29. Uit hoeveel jongeren bestaat de groep waarmee je rondhangt?

.....

30. Bestaat jouw groep uit:

1. Vooral jongens
2. Vooral meisjes
3. Zowel jongens als meisjes
4. Alleen jongens
5. Alleen meisjes

31. Op welke manier kwam je in contact met deze groep?

1. Familie (broer, zus, neef, nicht, ...)
2. Vrienden
3. School
4. Buurt
5. Andere:

32. Als je hier bent, wat doe je dan?
(Benadruk de anonimiteit van de persoon waarvan je een interview afneemt)
Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

1. Voetballen
2. Praten, lachen en plezier maken
3. Roken
4. Zitten en rondkijken
5. Muziek luisteren
6. Eten
7. Dingen vernielen
8. Alcohol drinken
9. Frisbee spelen
10. Jointjes roken
11. Basket
12. Niks
13. Graffiti
14. Mensen plagen
15. Op muren, banken of bomen schrijven
16. Experimenteren met drugs
17. Andere

4. HOE BELEVEN JONGEREN HET RONDHANGEN

“In dit onderdeel wil ik graag te weten komen hoe jij het rondhangen beleeft.”

33. Beschouw je de mensen waarmee je rondhangt als vrienden?

1. Ja
2. Nee

34. Kan je jezelf zijn in de groep?

1. Ja
2. Nee

35. Kom je soms in aanraking met een van de volgende zaken? Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

1. Agressie
2. Pestgedrag
3. Ik word soms gedwongen om bepaalde dingen te doen
4. Andere:

36. Bespreek je persoonlijke zaken in de groep?

1. Ja
2. Nee

37. Mag iedereen bij jullie groep aansluiten?

1. Ja
2. Nee

38. Zijn er soms conflicten met andere groepen?

1. Ja
2. Nee

39. Mogen hier ook andere groepen of jongeren komen die niet bij jullie groep horen?

1. Ja
2. Nee

40. Wat leer je tijdens het rondhangen in groep? Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

1. Luisteren
2. Mening uiten
3. Omgaan met conflicten en ze leren oplossen
4. Omgaan met emoties
5. Mezelf leren kennen
6. Eigen grenzen leren kennen
7. Respect hebben voor elkaar
8. Keuzes maken
9. Omgaan met het andere geslacht
10. Andere:

41. Is rondhangen een uitlaatklep voor jou?

1. Ja
2. Nee

42. Weten je ouders dat je rondhangt?

1. Ja
2. Nee

43. Vinden zij dit oké?

1. Ja
2. Nee
3. Ik weet het niet

44. Hoe reageren buurtbewoners op jou?

1. Positief
2. Niet
3. Negatief

45. Ben je het eens met de reactie van de buurtbewoners?

1. Ja
2. Nee

46. Ben je tijdens het rondhangen al in aanraking gekomen met de politie?

1. Ja Indien ja, ga naar vraag 47
2. Nee Indien nee, ga naar vraag 49

47. Hoe vaak?

1. Eén keer 3. Drie keer
2. Twee keer 4. Meer dan 3 keer

48. Op welke manier?

1. Paspoortcontrole
2. Weggejaagd
3. Gesprek/Vriendelijke babbel
4. Drugscontrole
5. Boete
6. Andere:

49. Weet je dat je voor sommige handelingen tijdens het rondhangen een GAS-boete kan krijgen?

1. Ja
2. Nee
3. Ik weet niet wat een GAS-boete is

50. Heb je al ooit een GAS-boete gekregen?

1. Ja
2. Nee

5. HET PROFIEL VAN 'DÉ RONDHANGPLEK'

"In dit laatste deel stel ik je enkele vragen over de plek waar je rondhangt. We willen graag een goed overzicht krijgen waarom jongeren voor een bepaalde hangplek kiezen."

51. Waarom kiezen jullie deze plek?

Meerdere antwoorden zijn mogelijk

1. Dichtbij huis
2. Ver van huis
3. In een woonbuurt
4. Ver van woonhuizen
5. Dichtbij winkels (een centrum)
6. Het is er rustig
7. Er is veel te zien
8. Het is een spannende plek
9. Het is een open plek
10. Veel voorbijgangers
11. Omdat er geen ruimte is thuis
12. Ongestoord samenzijn
13. Het is er veilig
14. Er zijn faciliteiten (speeltuin, bankjes, voetbalveld, verlichting)
Welke faciliteiten zijn er dan?
.....
15. Andere:

52. Ben je tevreden over de plek waar jullie rondhangen?

1. Zeer tevreden
2. Tevreden
3. Ontevreden
4. Zeer ontevreden

53. Beschouw je deze plek als je 'eigen' plek?

1. Ja
2. Nee

55. Hoe ver is deze plek verwijderd van je woonhuis?

.....

56. Vind je de afstand belangrijk?

1. Ja
2. Nee

57. Wat is voor jou de ideale hangplek?

.....

HARTELIJK DANK VOOR JE MEDEWERKING!

Vermeld hieronder extra informatie die je kreeg van de geïnterviewde jongere, hiermee bedoelen we de informatie die niet onder een bepaalde vraag viel, maar die volgens jou wel belangrijk is voor het onderzoek.

58. Indien je nog opmerkingen/ideeën heeft mag u die hieronder noteren:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

NOTA'S INTERVIEWER:

Vermeld hier enkele persoonlijke notities. Zijn er dingen die je opvielen of voelde je je (on)veilig, meld het dan in de onderstaande vragen.

59. Hoeveel jongeren waren er?

Aantal jongens:

Aantal meisjes:

60. Wat was je gevoel?

Veilig / Onveilig / Bedreigend / Op mijn gemak

61. Wat vonden jullie van de hangplek?

.....

.....

.....

.....

.....

62. Opmerkingen:

.....

.....

.....

.....

.....

BIJLAGE 3: TOPICLIJST BELEVINGSONDERZOEK

Topiclijst belevingsonderzoek “Hoe beleven jongeren hun vrije tijdsbesteding in de publieke ruimte”

Het Limburgs Steunpunt Straathoekwerk (LiSS) voert samen met de Provincie Limburg en de XIOS Hogeschool Limburg een onderzoek naar de vrije tijdsbesteding van jongeren in de publieke ruimte. Met dat onderzoek willen ze graag een zicht krijgen op hoe...

Om het diepte-interview af te nemen, gebruiken we onderstaande topiclijst als leidraad. We bundelen de te bespreken onderwerpen per thema:

1. Profiel van jongeren in de publieke ruimte a.d.h.v. sociale achtergrondkenmerken

- i. Leeftijd
- ii. Geslacht
- iii. Studie/Werk/inkomen/laatst behaalde diploma
- iv. woonplaats
- v. Woonsituatie (thuis, alleen, op kot,...)
- vi. Hobby's

2. Hoe beleven jongeren rondhangen? Jongeren in de publieke ruimte en omgeving

- Waar hang je rond?
- Waarom hang je hier rond?
- Is het nodig dat er faciliteiten zijn?
- Welke? Licht, afdak, ...
- Hoe ziet de ideale hangplek er uit?
- Is er een verschil tussen je vriendengroep en de groep waarin je rondhangt?
- Is er sprake van rivaliteit tussen de verschillende groepen rondhangende jongeren?
- Weten je ouders, broers of zussen dat je rondhangt?
- Hoe ervaren je ouders, broers of zussen het feit dat je rondhangt?
- Heb je al contact gehad met de omgeving/wat zijn de reacties van je omgeving:
- Informeel: burens, passanten, andere jongeren,... of
- Formeel: politie, gemeenschapswacht, wijkagent,...
- Was dit positief of negatief?
- Wordt je vaak aangesproken? Vertel hier wat over
- Rondhangende jongeren verschijnen regelmatig negatief in de media: de link met overlast (lawaaï, vuil, illegale dingen zoals het roken van een joint) wordt snel gemaakt. Vind jij dit terecht of niet?

3. Jongeren in de publieke ruimte en motivering

- Wat versta jij onder rondhangen?
- Waarom hang je rond?
- Wat vind je of minder leuk aan rondhangen?
- Wat vind je hieraan belangrijk?
- Wanneer hang je rond?
- Hoe vaak hang je rond?
- Wat doe je als je rondhangt?
- Leer je dingen door rond te hangen?
- Zijn jouw ervaringen tijdens het rondhangen altijd positief of soms ook negatief?

3. Jongeren in de publieke ruimte en verwachtingen

- Ken je iemand die zich vanuit de gemeente bezig houdt met jongeren? (vb. de jeugddienst)
- Ken je het LiSS
- Ken je de jeugddienst?
- Weet je wat een GAS-boete is?
- Heb je hier (gemeente/LiSS/jeugddienst/GAS-boete) ervaring mee? Ben je er al mee in contact gekomen?
- Wil je dat de gemeente waar je rondhangt iets/meer doet voor rondhangende jongeren?
- Wat is goed en wat kan beter?
- Wil je meer aanbod of wil je liever dat ze je met rust laten?

Een initiatief van de
provincie Limburg
Universiteitslaan 1, B - 3500 Hasselt